

VT 2018

Examensarbete: Kandidatuppsats 15 HP

Huvudområde: Redovisning

Handelshögskolan vid Örebro universitet

Handledare: Karin Seger, Universitetsadjunkt, Örebro Universitet

Examinator: Ravi Dar, Örebro Universitet

Vad motiverar redovisningsval?

En litteraturgenomgång från millenniumskiftet fram till idag

What motivates accounting choices?

A literature review from the turn of the millennium until today

Oskar Age, 940823

Anna Carlsson, 961229

Emma Larsson-Torri, 940614

Abstract

This literature review examines the motives behind accounting choices, mainly focusing on the scientific paradigm and the execution of empirical research. Previous reviews have covered most of the field until 2000 and parts of the field in 2000 to 2018. The results have shown problems to confirm the motives behind accounting choices, which gives the incentive to examine the motives behind accounting choices from year 2000 until today. The exclusion resulted in a final sample of 15 articles which included empirical studies with a clear focus on motives regarding accounting choice. The results show that since year 2000, an economical approach with critical influences is more common. This support Hopwood's (2007) statement regarding the critical insight in the accounting research. Based on the empirical evidence of the articles studied, conclusions can be drawn that (1) the motives deductible from the critical perspective provide valid reasons for accounting choices, (2) the area still lacks progress on proving causality between possible motives and accounting choices and (3) the area still lacks a comprehensive model to study and explain accounting choices.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Problematisering.....	1
1.1.1. Vetenskapligt synsätt.....	3
1.1.2 Tidigare forskningssammanställningar.....	5
1.2 Syfte.....	6
1.3 Disposition.....	7
2. Metod.....	8
2.1 Inledning.....	8
2.1.1 Litteraturstudie.....	8
2.2 Datainsamling.....	9
2.2.1. Avgränsning.....	9
2.2.2 Artikelsökning.....	12
2.3 Innehållsanalys.....	13
2.3.1 Grovsorteringsfasen.....	13
2.3.2 Slutgiltigt urval.....	14
2.3.3 Klassificering och kategorisering.....	15
2.4 Metodens brister.....	16
3. Litteraturgenomgång.....	19
3.1 Wong & Wong (2001). The investment Opportunity Set and Acquired Goodwill.....	19
3.2 Bowen, Davis & Rajgopal (2002). Determinants of Revenue- Reporting practices for internet firms.....	20
3.3 Beatty & Weber (2003). The Effects of Debt Contracting on Voluntary Accounting Method Changes.....	22
3.4 Carter & Lynch (2003). The consequences of the FASB's 1998 proposal on accounting for stock option repricing.....	23
3.5 Gaeremynck & Van De Gucht (2004). The Recognition and Timing of Deferred Tax Liabilities.....	25
3.6 Weber (2004). Shareholder wealth effects of pooling-of-interests accounting: evidence from the SEC's restriction on share repurchases following pooling transactions.....	27
3.7 Collin, Tagesson, Andersson, Cato & Hansson (2008). Explaining the choice of accounting standards in municipal corporations: Positive accounting theory and institutional theory as competitive or concurrent theories.....	29
3.8 Cohen & Zarowin (2010). Accrual-based and real earnings management activities around seasoned equity offerings.....	31

3.9 Jorissen & Otley (2010). The management of accounting numbers: case study evidence from the ‘crash’ of an airline.....	32
3.10 Guthrie, Irving & Sokolowsky (2011). Accounting Choice and the Fair Value Option	34
3.11 Jones (2011). Does the Capitalization of Intangible Assets Increase the Predictability of Corporate Failure?	35
3.12 Stadler & Nobes (2014). The Influence of Country, Industry, and Topic Factors on IFRS Policy Choice	37
3.13 Vermeer, Edmonds & Asthana (2014). Organizational Form and Accounting Choice: Are Nonprofit or For-Profit Managers More Aggressive?	38
3.14 Alhadab, Clacher & Keasey (2016). A Comparative Analysis of Real and Accrual Earnings Management around Initial Public Offerings under Different Regulatory Environments.....	40
3.15 Stent, Bradbury & Hooks (2017). Insights into accounting choice from the adoption timing of international financial reporting standards.....	41
4. <i>Analys</i>	43
4.1 Vetenskapligt synsätt	43
4.2 Motiv	45
4.3 Metod	49
5. <i>Slutsats</i>	51
6. <i>Diskussion</i>	53
<i>Källförteckning</i>	55

1. Inledning

Redovisning i företagsekonomisk mening har många olika funktioner, varav en är den lätta åtkomligheten till information av företagets finansiella ställning. Därmed främjas en ökad informationsspridning och intressenternas möjlighet att ta del av informationen som till exempel kan underlätta kreditinstituts bedömningar och företagsaffärer, vilket i sin tur kan bidra till tillväxt och välstånd för hela samhället. För att möjliggöra detta styrs redovisningsområdet av regelverk, principer och praxis som utformas av lagstiftare och branschorganisationer för att redovisningen ska hålla hög standard och god kvalitet. Ett exempel på ett av dessa direktiv är Årsredovisningslagen som reglerar hur en årsredovisning ska utformas och dess formalia såsom innehåll och hur olika tillgångar ska värderas (SFS 1995:1554). Sammantaget bidrar dessa direktiv till att etablera en kvalitetsstandard inom redovisningen vilket främjar en högre grad av användbarhet och trovärdighet.

Trots detta styrs redovisningen samtidigt av olika antaganden, bedömningar och val. Om ett företag exempelvis köper in en maskin som ska användas under många år behöver antaganden göras om förväntad livslängd för att kunna beräkna den årliga kostnaden för maskinens värdeminskning. Genom olika antaganden kan alltså samma affärshändelse redovisas på olika sätt då olika redovisningsval görs (på engelska *accounting choice*), vilket gör att redovisningen innehåller en viss grad av subjektivitet. Problematiken i detta kan förstås med stöd av Burgstahler och Dichev (1997) som förklarar hur många företagsledningar ser företagets främsta syfte som att öka den rapporterade vinsten. Författarna påvisar även att företag belönas i form av premievärdering på aktiemarknaden när deras vinster ökar under en längre period i följd. Exempelvis kan bonusar och mål kopplade till detta skapa incitament för företagsledningen att vilja uppnå det. Eftersom företagsledningen dessutom är högst involverade i de antaganden och bedömningar som görs i företaget finns risk för att intressekonflikter uppstår mellan att vilja redovisa ett så högt resultat som möjligt och ett så korrekt resultat som möjligt. Alltså kan ett redovisningsval fattas av andra anledningar än att det bedöms som det mest korrekta, vilket indikerar att det finns andra bakomliggande motiv till dessa val.

1.1 Problematisering

Inom den vetenskapliga litteraturen brukar ovanstående fenomen gällande val och antaganden inom redovisning gå under begreppet redovisningsval. Det råder dock olika meningar om vad

som innefattas inom begreppet. Många forskare har definierat redovisningsval som alla bedömningar som görs i avsikt att påverka redovisningen (Fields, Lys & Vincent, 2001; Watts & Zimmerman, 1990). Det finns även forskare som gör ett par tillägg till denna definition. Libby, Rennekamp och Seybert (2015) till exempel likställer begreppet med termen earnings management¹ och väljer att ytterligare förtydliga definitionen enligt följande: (1) val av redovisningsmetoder, (2) implementeringsval kopplade till obligatoriska redogörelser, (3) omfattningen av ofrivilliga redogörelser och (3) operativa-, investerings- och finansieringsval som baseras på deras redovisningsföljder istället för deras ekonomiska följder. Andra forskare som exempelvis Francis (2001) belyser problematiken med att anta en alltför bred begreppsförklaring. Hon menar att en av konsekvenserna är att det inte finns en tydlig avgränsning för vad som kategoriseras som redovisningsval. En tydlig definition av begreppet skulle kunna bidra till explicita riktlinjer av dess omfattning och tydliggöra ämnen som kan studeras på området. Francis (2001) menar samtidigt att den breda tolkningen bidrar till ett större behov av forskning.

Tidigare forskning inom redovisningsval har bland annat inriktat sig på att förklara de incitamentsproblem som exemplifierades i inledningen (Fields et al., 2001; Watts & Zimmerman 1990). Watts och Zimmerman (1990) menar att det som bland annat motiverar redovisningsval är incitament att minimera de kostnader som ligger till grund för valen. De definierar kontraktskostnader som ett samlingsnamn för kostnader som uppstår i (1) transaktioner med marknaden, (2) interna transaktioner och (3) transaktioner hänförliga till regler och regelverk. Därefter ges exempel på dessa typer av kostnader som specificeras till (1) transaktionskostnader (olika typer av kostnader som uppkommer vid ekonomiskt utbyte), (2) agentkostnader (övervakningskostnader), (3) informationskostnader (kostnaden för att erhålla information), (4) omförhandlingskostnader (kostnaden att skriva om kontrakt som blivit ofullständiga på grund av oförutsedda händelser) och (5) konkurskostnader (legala kostnader i samband med konkurs). Dessa typer av kostnader kan alltså vara motiv till varför vissa redovisningsval görs. Watts och Zimmerman (1990) menar också att val inom redovisning kan vara grundat i chefers belöningar eller prestationskrav gentemot arbetsgivaren som i sin tur kan vara baserat på nyckeltal utformade efter redovisningen. En annan aspekt som också uppmärksammas vid kategorisering av motiven till olika redovisningsval är vad författarna

¹ Ledare som utnyttjar tillfällena när det är möjligt att göra egna bedömningar som påverkar enskilda affärstransaktioner eller de finansiella rapporterna, vilket görs i syfte ge önskad bild av företaget till aktieägarna eller påverka kontrakt som baseras på företagens rapporter (Healy & Wahlen, 1999).

kallar för politiska kostnader. Dessa avgränsas till kostnader som hänförs till skyldigheter gentemot staten, som skatter, regler och andra avgifter (Watts & Zimmerman, 1978).

Det har dock inkommit kritik från flera håll gällande ovanstående motiv. Trots de empiriska bevis som visar att företagsledningar kommer göra redovisningsval med strävan att maximera sin egen nytta, så lyckas den typen av litteratur inte förklara att det faktiskt finns institutionella faktorer som också påverkar valen (Hunt & Hogler, 1990). Detta stöds av exempelvis Moses (1987, ur Hunt & Hogler, 1990) som menar att då han inte finner några fullständiga empiriska bevis på att företagsledningar faktiskt grundar sina redovisningsval helt utifrån egen nytta, vilket agentteorin förutsätter, måste det finnas andra bakomliggande förklaringar. Rutherford (1994) beskriver att till skillnad från teorier som argumenterar för att människan är helt rationell och vill nyttomaximera så redogör den institutionella teorin för att människan följer regler, skapar vanor och rutiner samt tar del av normer som en nyttomaximerande individ inte skulle gjort. Kontentan är att organisationer påverkas av yttre krafter, likställt med vad som kan benämnas som omvärldsfaktorer. Det betyder att institutionella faktorer också kan ligga till grund för olika val inom redovisning.

1.1.1. Vetenskapligt synsätt

Inom redovisningsforskningen är två vetenskapliga synsätt vanligt förekommande, det ekonomistiska och kritiska paradigmet (Frostenson, 2015). Dessa paradigmen samlar forskares antaganden om hur människan och organisationer organiserar sig, men har två vitt skilda synsätt på hur detta sker. Genom en öppenhet och acceptans för de skilda grundantagandena mellan synsätten kan djupare vetenskaplig förståelse uppnås. Men genom att också förstå hur paradigmen skiljer sig åt kan det skapa en bredare förståelse för redovisningsforskningen (Frostenson, 2015) och därmed också redovisningsval.

Typiskt för det ekonomistiska paradigmet är att metoden är starkt kvantitativ där data analyseras i stora mängder (Lukka, 2010). Det ekonomistiska paradigmet återspeglas i följande igenkänningsfaktorer: människan är rationell och handlar därefter, antaganden som inte ifrågasätts och att det finns ”ett rätt sätt” för hur redovisningen ska utformas och användas. Lukka (2010) fortsätter med att definiera det kritiska paradigmet som att det finns friktion i samhället som är viktigt att vara medveten om. Friktionen handlar om motsättningar och konflikter som gör att människan inte anses vara helt rationell, utan det finns andra förklaringar till handlande som gör att redovisningen inte bara ska tas för given utan reflektion. Frostenson

(2015) menar att det inte alltid är självklart i vilket paradigm en del forskning ska placeras inom, då det inte behöver vara helt fokuserat inom ett paradigm. Ett exempel är att även om forskare har ett ekonomistiskt synsätt förutsätter det inte användandet av kvantitativ metod, lika lite förutsätter det kritiska synsättet en kvalitativ metod. Således menar Frostenson (2015) att forskare kommer att intressera sig för olika områden om vad som är värt att studera beroende på vilket synsätt som tillämpas.

Även Hartwig (2012) visar att forskningen inom området är uppdelat i dessa synsätt och för att bättre förstå dessa bakomliggande antaganden gör han en uppdelning av tidigare forskning som kopplar samman teorier med de två vetenskapliga synsätten. Å ena sidan finner Hartwig (2012) teorier som bygger på att ledningar är rationella nytto-maximerare och att de råder informationsasymmetri mellan dem och investerare, likt vad som presenterats precis ovan. Hit tillhör teorier som signalteori, agentteori och positiv redovisningsteori. Å andra sidan finns teorier som antar att ledningars beteende påverkas av kontextuella faktorer. Hit tillhör teorier som legitimitetsteori, intressentteori och kulturdimensionsteori som vidare diskuteras nedan.

På grund av den ökade regleringen och standardiseringen inom redovisningen som ägt rum på senare tid, har institutionella förklaringsgrunder blivit mer vanligt förekommande inom redovisningsforskningen än tidigare (Hopwood, 2007). Kopplat till Hartwigs (2012) uppdelning mellan synsätten tyder detta på att det ekonomistiska synsättet haft störst inflytande inom denna litteratur och att det numera borde gå att finna fler författare som antar ett kritiskt förhållningssätt. Hopwood (2007) förespråkar det kritiska synsättet och argumenterar för att redovisningen måste diskuteras och kritiseras istället för att tas för given av allmänheten. Detta för att det är viktigt att kunskap ska vara dynamiskt, vilket uppnås genom användandet av olika källor för förståelse, som exempelvis att låta kunskap från olika vetenskaper samverka.

De bakomliggande motiven till redovisningen antas inom det kritiska synsättet vara annorlunda än i det ekonomistiska, vilket därmed också bör ha en påverkan på synen på redovisningsval. Perspektivet som tas i anspråk av olika författare kommer påverka vad de anser vara relevant att undersöka (Frostenson, 2015). Detta borde tendera till att ge olika förklaringar till val inom redovisningen, vilket gör det intressant att kartlägga hur det vetenskapliga synsättet ger skillnader i dessa förklaringar till ämnet. Vidare skulle beaktning av vetenskapligt synsätt kunna göra det möjligt att dra slutsatser om hur väl de lyckas förklara de forskningsområden som studeras. Som en del i detta är det också tänkbart att kunna ge svar på om antalet artiklar med

ett kritiskt synsätt blir allt vanligare, eller om det ekonomistiska synsättet fortsätter stå starkt inom det här området av forskningen.

Med bakgrund mot att forskare undersökt olika motiv till de redovisningsval som görs och den indelning som råder mellan de olika vetenskapliga synsätten inom redovisningsforskningen är det intressant att genomföra en litteraturstudie på området. Tranfield, Denyer och Smart (2003) förklarar att litteraturstudier är viktiga för att kartlägga bredden av kunskap inom ett specifikt område. De fortsätter med att förklara att genom sammanställning av nuläget inom ett område går det att hitta inspiration till vilka forskningsfrågor som kan ställas i framtiden för att möjliggöra vidareutveckling. Ett första steg blir därför en genomgång av befintliga litteraturstudier som existerar på området i syfte att kunna jämföra vad som redan tidigare studerats med vad denna studie kommer att urskilja från forskningen.

1.1.2 Tidigare forskningssammanställningar

En omfattande litteraturgenomgång har gjorts av Fields et al. (2001) som kartlägger forskningen inom redovisningsval med fokus på 1990-talet. Författarna börjar med att kortfattat presentera de områden som haft störst betydelse för forskningen från 1970-talet fram till 1990-talet. Sedan kartläggs marknadsmisslyckanden utifrån tre områden som kan påverka och därför förklara chefs val av redovisning. Områdena som författarna utgår från i sin artikel är agentkostnader, informationsasymmetri och externa effekter som påverkar tredjepartsaktörer². Sedermera riktar de bland annat kritik mot att det görs få nya upptäckter under 1990-talet, vilket enligt Fields et al. (2001) delvis beror på forskningen inte har utvecklats i samma takt som metoder och den ökade tillgängligheten till data som förbättrats. De menar att om området ska utvecklas krävs förbättrade undersökningsmodeller. Författarna belyser också ett problemområde som forskningen haft, vilket är svårigheten i att tydligt knyta olika motiv som till exempel chefs bonusprogram till ett specifikt redovisningsval. Även om forskarna har identifierat ett troligt motiv, har de svårt att förkasta andra anledningar och säkerställa att det är just det motivet som ligger till grund för de val som gjorts. Detta på grund av att mycket av forskningen undersöker ett enskilt motiv i taget. Istället menar Fields et al. (2001) att en modell eller teori som beaktar hela påverkansområdet för redovisningsval vore att föredra, men är samtidigt ödmjuka för att områdets komplexitet försvårar skapandet.

² Aktör som påverkas av externa effekter, exempelvis regelverk påverkar redovisningen som i sin tur påverkar välfärden (människorna) i samhället (Fields et al. 2001).

Fields et al. (2001) litteraturgenomgång analyseras av Francis (2001) som riktar kritik mot att det bara är chefer som uppmärksammas i termer av redovisningsval i deras studie. Istället menar Francis (2001) att det finns flera typer av beslutsfattare som är involverade i dessa beslutsprocesser och som därmed också ska beaktas. Detta anammats av forskarna Libby, Bloomfield och Nelson (2002), Libby och Seybert (2009) och Libby, Rennekamp och Seybert (2015) som i deras litteraturstudier har fokuserat på hur regelverk påverkar chefers, styrelseledamöters och revisorers antaganden och val inom redovisning. Gemensamt för dessa tre senast nämnda litteraturstudier är att författarna valt att avgränsa genomgången till de artiklarna med empiriska resultat från enkäter och experiment. Med hänsyn till denna avgränsning finns det anledning att fortsätta kartläggning på området.

Utifrån ovanstående framgår det att forskningens sammanställningar inom redovisningsval har gjorts brett fram till 1990-talets slut och därefter inom ett fåtal områden. Vidare framgår att det att stort fokus riktats mot vad för motiv som ligger bakom redovisningsval eller de faktorer som påverkar valen. På senare tid har forskningen på området utvidgats med nya utgångspunkter och antaganden hämtade från det kritiska paradigmet, vilket som tidigare nämnts återspeglas i att institutionella förklaringsgrunder har blivit alltmer kutym (Hopwood, 2007). Således är det intressant att se hur och vad de vetenskapliga synsätten ger för olika förklaringar till vad som motiverar olika redovisningsval och vad forskarna finner för empiriskt stöd för dessa, då detta är något som inte beaktats i tidigare sammanställningar. Utifrån detta är tanken med denna litteraturstudie att sammanfatta utvecklingen av motiven för redovisningsval från år 2000 och framåt, samt undersöka vad den kritiska forskningen som blivit alltmer vanligt på området har kunnat bidra med.

1.2 Syfte

Studiens syfte är att skapa bättre förståelse för hur forskningen om vad som motiverar redovisningsval har utvecklats från år 2000 fram till idag, med beaktning av de vanligt förekommande vetenskapliga synsätten inom redovisningsforskningen.

1.3 Disposition

I litteraturstudiens första del återfinns metodavsnittet som inleder med att presentera och motivera för metodens design, tillvägagångssätt, genomförandet av litteraturstudien, urvalsprocessen och hur studiematerialet samlats in samt analyserats. Därefter redogörs det också för eventuella och identifierbara brister i metoden som kan ha haft en inverkan på undersökningens resultat.

Därefter redogör studiens andra del för en litteraturgenomgång från det slutgiltiga urvalet bestående av 15 artiklar med indelning utifrån följande rubriker: introduktion, teoretisk utgångspunkt, motiv till redovisningsval, metod, empiriskt stöd och reflektion. Detta följs av en analys på litteraturgenomgången där analysen tar sin utgångspunkt utifrån följande underrubriker: vetenskapligt synsätt, motiv och metod. Avslutningsvis presenteras studiens slutsats som därefter följs av en diskussion.

2. Metod

2.1 Inledning

Denna litteraturstudies syfte har ämnat att undersöka den publicerade forskningens framsteg inom redovisningsval, med fokus på hur antaganden inom olika paradigmer förklarar de motiv som ligger bakom dessa val. Därmed har litteratur granskats och analyserats genom en kvalitativ ansats som ansågs vara ett naturligt val utifrån syftet. Enligt Jacobsen (2017) bör problemställningen i studien styra metod och därmed valet av informationstyp. Författaren fortsätter med att förklara att för explorativa problemställningar som ämnar att göra mer djupgående studier av varje objekt lämpar sig en kvalitativ ansats bättre. Det finns dock olika åsikter om hur en sådan kvalitativ studie ska designas. Tranfield et al. (2003) som riktar in sig specifikt på litteraturstudier argumenterar för att en tydlig plan bör utformas och hållas strikt så det inte uppstår någon typ av bias. Däremot menar Patton (2002) att designen av en kvalitativ studie bör vara relativt öppen och flexibel som möjliggör maximal utforskning av fenomenet som ska studeras. I denna studies design har en sammanvägning mellan dessa tillvägagångssätt använts. En plan för studien utarbetades med syfte att finna vägledning genom studiens gång kopplat till målet att undersöka motiv för redovisningsval. Planen bestod av ett tillvägagångssätt som började med att först finna relevant datamaterial, för att sedan sammanställas, analyseras och slutligen kunna dra slutsatser utifrån detta. Men då det inte var klart om vad studien skulle resultera i fanns ändå en öppenhet för flexibilitet i hur studien skulle fortskrida, till skillnad från Tranfield et al. (2003) argument om att den noggrant ska följas. Därmed anammades ingen enskild metodförfattarens förslag till metod och analysering, utan olika förslag beaktades och argumenterades för i denna studie. Patton (2002) samtycker till det då han menar att varje kvalitativ studie är unik och således kommer den analytiska processen också vara det.

2.1.1 Litteraturstudie

Valet av att göra en litteraturstudie är motiverat eftersom definitionen av redovisningsval är som tidigare nämnts bred och det finns därmed anledning för en sammanställning av vad som studerats på området. Tranfield et al. (2003) menar att den här typen av kartläggning är viktig då systematisk kartläggning koncentrerar den aggregerade kunskapen inom ett område, som i sin tur kan tillämpas av praktiker och beslutsfattare som kunskapsbas och underlag för vidare forskning. En litteraturstudie är även i regel mer generaliserbar i jämförelse med experimentella metoder och simuleringsmetoder, eftersom den kartlägger ett större område med hjälp av empiriska studier (Smith, 2003). Således bejakades valet av studiens metod eftersom

generaliseringar inom litteraturen är vad som eftersträvades. Generaliseringarna är möjliga då den externa validiteten vanligen är starkare i en litteraturstudie då olika undersökningar och invändningar inom samma område sammanfattas (Smith, 2003). Valet att genomföra en litteraturstudie motiveras därmed i överensstämmelse med undersökningens syfte att kartlägga hur motiv för redovisningsval studerats från år 2000 fram till idag.

2.2 Datainsamling

2.2.1. Avgränsning

För att uppnå syftet med studien har avgränsningar gjorts genom olika typer av exkluderingar. Detta menar Smith (2003) är viktigt då olika informationskällor kan ha en effekt på resultatet och som därmed påverkar studiens validitet. Artiklarna som valdes ut skulle uppfylla vissa krav för att resultatet skulle uppnå önskvärd trovärdighet. Jacobsen (2017) fortsätter betoningen av att det är viktigt att vara kritisk vid urvalet av källor. Han menar att det här beror på att dokumentundersökningar behandlar information som sammanställts av andra, även kallat sekundärkällor. Även om Jacobsen (2017) berör dokumentundersökningar i allmänhet och inte vetenskapliga artiklar synnerhet, har denna studie beaktat hans poängtering och genomfört åtgärder för att stärka trovärdigheten från källorna. En åtgärd som genomförts för att förbättra kvaliteten i studien är att endast artiklar som är *peer reviewed* inkluderats. Moberg (2015) förklarar att en artikel som är *peer reviewed* är en artikel som granskats av områdesexperter för att säkerställa kvalitet. Sökningen avgränsades också till artiklar publicerade mellan 2000 till 2018. För att ytterligare förstärka källornas kvalitet har en avgränsning av tidskrifter gjorts. Denna avgränsning har baserats på en sammanställning av topprankade tidskrifter inom området redovisning som gjorts av Smith (2003):

- Abacus
- Accounting and Business Research
- Accounting and Finance
- Accounting Horizons
- Accounting, Organizations and Society
- Contemporary Accounting Research
- Critical Perspectives on Accounting
- Journal of Accounting and Economics
- Journal of Business Finance and Accounting

- The Accounting Review

Artiklarna som publiceras här har argumenterats av Smith (2003) att hålla högsta kvalitet och har stor slagkraft inom redovisningsforskningen, vilket kan tänkas ge en bra bild av forskningsläget. Tidskrifterna *Abacus*, *Accounting, Organizations and Society*, *Contemporary Accounting Research* och *Critical Perspectives on Accounting* publicerar artiklar som enligt Frostenson (2015) har ett kritiskt synsätt som grund för antaganden. Minoriteten av kritiska tidskrifter kan tänkas ha en effekt på fördelningen av kritiska respektive ekonomistiska artiklar som presenterades i det slutgiltiga urvalet. Om kritiska tidskrifter å andra sidan valts ut medvetet skulle det utgjort en bias och urvalet skulle få en viss grad av subjektivitet.

Det går också att resonera kring att denna studie baserats på Smiths (2003) lista av högt rankade tidskrifter. Tidskrifternas rangordning är en subjektiv bedömning av honom med bidrag från sina kollegor och deras preferenser (Smith, 2003). Det finns vissa problem med att försöka rangordna tidskrifterna utifrån vetenskapliga metoder vilket gör att rangordning ofta utgår från personliga åsikter (Beattie & Ryan, 1989; Brin, Jones & Pendlebury, 1996; Brown, 1996; Hull & Wright, 1990; Parker, Guthrie & Gray, 1998, alla ur Smith, 2003). *Journal Citation Reports* (2018) erbjuder rankingar av tidskrifter inom olika forskningsområden utifrån hur ofta artiklarna blir citerade och det diskuterades om den skulle kunnat komplettera Smiths (2003) lista. Däremot kunde databasen endast samla tidskrifter inom företagsekonomi i allmänhet och inte tidskrifter inom redovisning i synnerhet vilket ansågs problematiskt. Därför bedömdes av oss författare att de tidskrifterna som användes i denna studie var väl anpassade för redovisningsforskning oavsett om de inte bekräftats av annan källa.

Utöver avgränsningar i tidskrifter genomfördes ytterligare ett par avgränsningar i samband med grovsorteringen av artiklarna som presenteras i avsnitt 2.3.1. I det framsökta urvalet återfanns både artiklar som innefattade empiriska undersökningar och konceptuella studier som inte testats empiriskt. För att denna studie skulle bidra med att öka förståelsen för hur redovisningsval motiveras i praktiken har endast de artiklar som innehåller empiriska undersökningar inkluderats i det slutgiltiga urvalet.

Exkludering har också skett av artiklar som av oss författare inte direkt varit möjliga att koppla till motiv. Varje artikel lästes igenom av alla oss författare. Baserat på innehållet diskuterades om någon artikel skulle kunna vara föremål för exkludering. Grunden för utelämnandet var i

vissa fall enkel att urskilja, exempelvis de artiklar som genom sökningens metod fått träff trots att de inte berörde området. Vid en sökning på “accounting choice” i nyckelord kunde det resultera i att “accounting” och “choice” fanns med, men inte tillsammans. På grund av detta exkluderades artiklar som innehöll “reporting location choice” och “accounting method choice”. Dessa skulle kunnat analyseras då de har en koppling till redovisningsval, dock var avgränsning tvungen att göras så ett rimligt antal artiklar uppnåddes till det slutgiltiga urvalet.

För att nå ett rimligt antal artiklar exkluderades även artiklar vars syfte var att undersöka “real activities manipulation”, som innebär en manipulation av resultatet genom olika verkliga handlingar istället för redovisningstekniska handlingar. Detta då det ansågs av oss författare som en annan typ av redovisningsval mot vad som undersöktes i övriga artiklar, vilket således ansågs kunna påverka jämförbarheten i det slutgiltiga urvalet.

I andra fall uppfattades exkluderingen som svårare, bland annat där kopplingarna till redovisningsval varit svaga eller när en artikel fokuserat på andra områden inom redovisningsval där motiv endast skulle kunna utläsas latent. Exempel på detta är artiklar som fokuserade på att undersöka effekterna av ett specifikt redovisningsval. I dessa artiklar redogörs det inte genom teori vad som ligger till grund för redovisningsval, utan teorin förklarar istället vad för effekter som följer valet. Därmed förklarades inte motiven utifrån teori och heller inte genom ett vetenskapligt synsätt, vilket gick emot denna studies syfte.

Sammantaget var sökkriterierna för studien:

- “Accounting choice” i nyckelord
- Artiklar som blivit peer reviewed
- Artiklar som återfanns inom tidskrifterna som Smith (2003) rankat högt
- Artiklar publicerade mellan år 2000 till 2018

Samt exkluderingskriterierna:

- Konceptuella studier
- Inte “accounting choice” i ordföljd i nyckelord
- Artiklar med syfte att undersöka “real activities manipulation”
- Artiklar med syfte att undersöka effekterna av redovisningsval

2.2.2 Artikelsökning

Sökningen av artiklar utgick från Business Source Premier, vilket av EBSCO (2018) förklaras som den mest använda tidskriftsdatabasen inom ämnet företagsekonomi. Artikelsökningen utgick från nyckelordet “accounting choice” avgränsat till ett tidsintervall mellan år 2000 - 2018 och artiklar som är peer reviewed. Då denna sökning gav 141 träffar och det antalet inte var möjligt att undersöka inom tidsramen, filterades sökningen ytterligare efter Smiths (2003) upparbetade lista över topprankade tidskrifter som presenterats ovan. Sökningen resulterade i 32 artiklar som sedan sammanställdes i tabell som exemplifieras i tabell 2 som presenteras närmare under avsnitt 2.3.1. Den här typen av sökning är kan gå under vad Patton (2002) kallar för *purposeful sampling*, där informationsrik data avsiktligt söks fram och väljs ut med ändamålet att studera den på djupet. Tabell 2 fylldes längs med den övergripande läsningen av artiklarna och med hjälp av den skapades en tydligare överblick på datainsamlingen och därmed litteraturen i sin helhet. Den gav också en första inblick i de artiklar som publicerats, som medförde att det slutgiltiga urvalet lättare kunde utläsas utefter vad som ansågs mest relevant på området. Utifrån exkluderingskriterierna bearbetades sedan de 32 st artiklar som sökkriterierna genererade, vilket resulterade i ett slutgiltigt urval om 15 vetenskapliga artiklar. Dessa 15 artiklar återfinns inom nio av de tio tidskrifterna som Smith (2003) listar och sammanställs i tabell 1 nedan:

Tidskrift	Antal artiklar
Abacus	1
Accounting and Business Research	1
Accounting and Finance	1
Accounting Horizons	2
Accounting, Organizations and Society	0
Contemporary Accounting Research	2
Critical Perspectives on Accounting	1
Journal of Accounting and Economics	3
Journal of Business Finance and Accounting	2
The Accounting Review	2

Tabell 1: Tidskrifter i slutgiltigt urval

2.3 Innehållsanalys

2.3.1 Grovsorteringsfasen

Patton (2002) förklarar att utifrån en kvalitativ analys kan data omvandlas till slutsatser. Han menar dock att det inte finns tydliga regler för hur analysen ska göras. Däremot presenterar Tranfield (2003) en metod där han poängterar vikten att göra en tvådelad studie. Han förespråkar att en deskriptiv analys först ska göras i form av en grovsortering där litteratur sammanställs på ett enkelt sätt utifrån olika kategorier. Grovsorteringsfasen i denna studie delades in i två delar, där den första delen bestod av skapandet av en tabell. Ett exempel av denna presenteras i tabell 2 nedan. Tabellen fylldes med de 32 artiklarna från artikelsökningen och sammanfattades genom olika kolumnrubriker som gjorde det möjligt att få en övergripande förståelse för dem.

Tidskrift	Titel	Författare	Årtal	Syfte/ Forsknings- fråga	Emprisk studie?	Metod	Teori	Findings	Kommentar
Contemporary Accounting Research	Determinants of Revenue-Reporting Practices for Internet Firms	Robert M Bowen, Angela K Davis, Shivaram Rajgopal	2002	Undersöka till vilken grad internetföretag använder sig av aggressiv intäktsrekognition för att rapportera bättre siffror	Ja	Kvantitativ	Tidigare forskning om accounting choice. Härleder genom ekonomistiska begrepp och teorier	Aggressiv intäktsrekognition oftast förekommer bland vissa företag i branschen med hög "burn-rate" och således är i behov av att oftare ta in pengar	Kapitel 2. Bakgrund inleds med hur de förhåller sig till Fields et al.
The Accounting Review	The Effects of Debt Contracting on Voluntary Accounting Method Changes	Anne Beatty, Joseph Weber	2003	Att undersöka hur olika kostanderna för olika lån påverkas av förändrade redovisningsprinciper/val	Ja	Kvantitativ	Tidigare forskning om accounting choice. Ekonomistisk	Låntagare enligt kontrakten kan byta redovisningsmetod kommer göra val som ger ökade intäkter	

Tabell 2: Exempel sammanställning artiklar

Grovsorteringens andra del bestod av att mer ingående sammanfatta artiklarna i löpande text och utifrån det exkludera artiklar i enlighet med exkluderingskriterierna. Tranfield (2003) beskriver att efter den deskriptiva analysen ska analysering av data som sorterats ut göras. Han fortsätter med att betona vikten av att jämföra det analyserade datamaterialet med varandra och därmed belysa dess skillnader och likheter. Innan jämförelserna tog vid genomfördes alltså en omfattande sammanfattning av varje artikel för att få en grundläggande kunskap inför den presenterade sammanställningen av litteraturen. Detta menar Patton (2002) är viktigt då en riklig beskrivning av materialet är grunden i kvalitativ analysering. Sedermera, som tidigare nämnt kunde artiklar exkluderas då förståelsen för artiklarna blev bättre genom

sammanfattningen. Nedan presenteras en mer detaljerad beskrivning över hur datamaterialet kategoriserats och analyserats, som därmed låg till grund för jämförelserna och resultatet.

2.3.2 Slutgiltigt urval

I de artiklar där motiven ordagrant presenterades implementerades ett etnografiskt angreppssätt, även kallat kvalitativ innehållsanalys. Detta förklaras av Bryman och Bell (2013) som ett angreppssätt där avsikten är att beakta det fundamentala i texter och dokument. Således utgör författarna i de vetenskapliga artiklarna en betydande roll i tolkningen, eftersom kodning görs utifrån deras meningskonstruktioner. Om motiven eller det vetenskapliga synsättet inte framgått tydligt genom teorin har det skapat utrymme för att tolka vad författarna indirekt förklarar för bakomliggande antaganden eller motiv till redovisningsval. Detta kallas för ett semiotiskt angreppssätt, där det latent innehåll istället analyseras och där olika fenomen beaktas för att utreda det bakomliggande budskapet (Bryman & Bell, 2013). Svårigheten i att sammanställa artiklarna utifrån vad som kan anses vara relativt konkreta rubriker är att en vetenskaplig artikel oftast inte tydliggör var dess teori presenteras och heller inte hur den används, vilket därmed också utgjort svårigheter i tolkning av de bakomliggande motiven till redovisningsvalen. Det gör att en ständig tolkning har behövts göras av oss författare. Ett exempel är om ett begrepp är vanligt förekommande inom en viss teori eller synsätt betyder det inte nödvändigtvis att författarna grundar sina antaganden inom dessa, utan det kan istället vara så att författarna försöker motbevisa eller ifrågasätta teorin eller synsättet. Med beaktning av detta har det krävts att alla begrepp tolkas utifrån sammanhanget de används inom för att undkomma att inte förhastade slutsatser dragits om vilket vetenskapligt synsätt författarna grundat sina antaganden på. Det här har gjort att endast en begreppssökning inte har varit tillräcklig, utan varje artikel har lästs och diskuterats flertalet gånger. Diskussionen har därför varit av största vikt för att kunna utläsa det latent innehåll, då tecken och mönster som identifierats under läsningen sammanvägts i presentationen av artiklarna. I och med att motiven tolkats av oss författare har detta kunnat medföra en viss subjektiv värdering. Men Weber (1990, ur Smith, 2003) menar dock att det latent innehåll kan påvisa validitet i undersökningarnas underliggande budskap. Det innebär att motiv inte explicit behöver framgå i texten för nå validitet och reliabilitet.

För att underlätta tolkningen av det vetenskapliga synsättet kopplades Hartwigs (2012) uppdelningar samman med de synsätt som Frostenson (2015) och Hopwood (2007) presenterar, vilket sedan sammanställdes i tabell 3. Genom att utläsa författarnas teorival

användes sedan tabell 3 som ett verktyg för att urskilja vilken paradigmatiske riktning artikeln kunde hänföras till.

	Ekonomistiskt synsätt	Kritiskt synsätt
Grundläggande antaganden	Ledningar är rationella nytto-maximerare och de råder informationsasymmetri mellan dem och investerare	Ledningars beteende påverkas av kontextuella faktorer
Exempel på teorier	Agentteori Positiv redovisningsteori Signalteori Proprietary cost theory	Legitimitetsteori Intressentteori Institutionell teori Kulturdimensionsteori

Tabell 3: Vetenskapligt synsätt

Sammantaget styr presentationen av motiven och det vetenskapliga synsättet hur texten har tolkats. Det vill säga om författarna inte fundamentalt uttrycker paradigm eller motiv har det resulterat i att det latenta innehållet beaktas. Det har därför inte gått att konsekvent tillämpa ett av angreppssätten eftersom att respektive vetenskaplig artikel har styrt förutsättningarna för analysen.

2.3.3 Klassificering och kategorisering

Utifrån det semiotiska och etnografiska angreppssättet kodades sedan materialet. I grovsorteringsfasens andra del lästes som ovan nämnt artiklarna igen igen med syfte att notera och kommentera dess innehåll utifrån (1) motiv till redovisningsval, (2) teoretisk utgångspunkt, (3) metod samt (4) om och hur författarna finner empiriskt stöd för motivet/motiven. Detta kallas av Patton (2002) för klassificering eller kodning och är av största vikt och ett första steg mot att kunna utläsa teman och mönster. Genom att undersöka studierna efter dessa klassificeringar ansågs analyseringen bli tillräckligt bred för att göra det möjligt att utifrån analysen dra slutsatser bestående av generaliseringar. Patton (2002) framför att innehållsanalysen kan göras på olika sätt, bland annat genom den analysmetod denna studie beaktat; sökande av teman eller mönster i data.

Efter kodning och exkludering i grovsorteringsfasen fortskred analyseringen genom att ytterligare bearbeta och koda det slutgiltiga urvalet. Patton (2002) menar att det är nödvändigt med läsning av materialet flertalet gånger för att kunna koda det till fullo. Sammanställningen av det slutgiltiga urvalet fortsatte i löpande text med utgångspunkt i rubrikerna som presenterades ovan men med tillägg för en kort introduktion av varje artikel som skulle ge

läsaren en övergripande bild av artikelns syfte och en reflektion om vad för teoretisk utgångspunkt författarna hade. Anledningen till att addera en reflektionsdel var att bryta ut egna resonemang från sammanställningen av artiklarna och således behålla objektivitet i litteraturgenomgången. Presentationen av artiklarna låg sedan till grund för den sammantagna analyseringen, där samband söktes genom jämförelse av skillnader och likheter. Dessa skillnader och likheter täckte olika områden, vilket gjorde det möjligt att dela upp analysen i de tre kategorierna vetenskapligt synsätt, motiv och metod. Enligt Patton (2002) görs uppdelningen i kategorier genom att leta efter återkommande mönster i data som kodats. Han menar att tekniken skapar möjligheten att omvandla klassificeringar och kodningar som arbetats fram till kategorier, som i sin tur möjliggör en lättare förståelse för läsaren.

Dessa kategoriseringar ansågs av oss författare vara internt homogena och externt heterogena. Patton (2002) menar att det här är två mycket grundläggande egenskaper vid kategorisering, där intern homogenitet syftar till att data måste kunna klassas inom kategorin på ett meningsfullt sätt och extern heterogenitet till att kategorierna måste vara så pass olika att de går att särskilja. Inom ramarna för dessa kategorier kunde jämförelserna mellan artiklarna ta plats och på det sättet skapa en bild över vilka samband som gått att utläsa genom kartläggningen. Patton (2002) understryker att en väsentlig del inom analysen är att utifrån kategoriseringen tolka resultaten och att detta ska göras med utgångspunkt i vad resultaten betyder. På det sättet menar han att det är viktigt att diskutera och söka förklaringar till resultat som presenteras. I och med att denna studie haft till avsikt att kartlägga vad som skett forskningsmässigt inom området redovisningsval, har artiklarna setts som studiens empiri och presentationen av dem som resultat. Pattons (2002) poängtering var därmed svår att beakta då tolkningen av resultatet inte kunnat analyseras genom en teoretisk referensram, utan snarare mot vad tidigare forskning kunnat bevisa eller inte bevisa. Analysering och tolkning av resultatet gjordes därmed på ett övergripande plan av vad för mönster som kunde utläsas från litteraturgenomgången, men även genom jämförelse mot tidigare publicerad litteratur inom redovisningsval.

2.4 Metodens brister

Genomgående i studiens metodkapitel har det argumenterats för de metodval som gjorts. Dock är det viktigt med reflektion kring vad som möjligen kan ha haft inverkan på studiens kvalitet i form av olika brister, som både kan hänföras till oss författare av studien men även faktorer som stod utanför kontroll.

Alla vetenskapliga artiklar som har lästs har varit skrivna på engelska. Trots att det idag finns många olika verktyg som gör det möjligt att handskas med problem som uppkommer vid översättning från ett språk till ett annat, undkommer det inte problemet att dessa verktyg inte kan översätta ett sammanhang som författarna försöker förmedla. Detta har lett till att vi som författare av studien tvingats till egen tolkning av den engelska kontexten. Svårigheten med det här har varit av olika grad beroende på författarna av artiklarnas sätt att formulera sig. I försök att överkomma det har artiklarna alltid lästs och diskuterats av alla oss, för att generera en så objektiv bild av sammanhanget som möjligt. Vissa begrepp har varit svårt att hitta en direkt översättning till, vilket har resulterat i att ursprungsbegreppet använts. I samband med att begreppen använts, har förklaring av dem skett i fotnot.

Utöver problemet att datamaterialet måste översättas till svenska går det också att se ett problem i att texten i datamaterialet ska tolkas av oss författare, och därmed återigen översättas med risken att kontexten får en annan innebörd. Smith (2003) bekräftar detta som problematiskt då flera personer granskar information och inhämtar data från källor, vilket medför att de kan göra olika tolkningar och följaktligen dra olika slutsatser av vad som står. Patton (2002) fortsätter med att kvalitativa analytiker tvingas till att lita på sina egna bedömningar, erfarenheter och intelligens för att avgöra om ett tema eller mönster är signifikant eller inte eftersom de inte kan förlita sig på statistiska test. Det gör att en viss grad av subjektivitet finns underliggande i analyseringen. För att överkomma detta argumenteras likt ovanstående diskussion kring innebörden av att översätta engelsk text, att i största möjliga utsträckning inte dela upp läsningen mellan oss författare. Detta har gjort att informationen som inhämtats från artiklar i studien är våra sammanvägda tolkningar och slutsatser av dem. Trots detta påträffades en brist i tolkningen då en artikel med svaga kopplingar till motiv inkluderades i det slutgiltiga urvalet. Efter djupgående analys av den framgick det att syftet var att undersöka effekterna av ett redovisningsval, vilket fastslagits tidigare som exkluderingskriterium. Även om artikeln borde varit föremål för exkludering är den ändå med i presentationen, där anledningen till detta är att slutsatser indirekt går att dra om valen bakom effekterna.

Ett par brister har också uppmärksammas kopplade till artikelsökningen. Att avgränsning skett till endast de tidskrifter som Smith (2003) beaktar som topprankade inom redovisning kan ha lett till att framstående artiklar som inte publicerats i dessa tidskrifter inte kommit med. Antalet citeringar skulle också kunnat beaktas i samband med artikelsökningen. Citeringar används ofta

för att mäta genomslaget av en viss forskning, vilket skulle kunnat vara ett verktyg för att säkerställa att framstående artiklar ifrån en bredare grupp av tidskrifter kommit med. Å andra sidan kan ett sådant kriterium vara missvisande med hänsyn till det undersökta tidsintervallet, då artiklar publicerade senaste åren ännu inte hunnit utmanas i samma utsträckning som artiklar publicerade tidigare år.

Avslutningsvis skulle antalet artiklar som studerades kunnat vara fler, men då tidsbegränsningen spelat en stor roll ansågs antalet framtagna artiklar vara tillräckliga för ändamålet. Detta kan styrkas av Patton (2002) som konstaterar att det inte finns några regler för urvalsstorlek inom forskning med kvalitativ ansats. Han grundar sitt konstaterande på att urvalsstorleken är beroende av flertalet faktorer, bland annat syftet och därmed forskningsfrågan, men även hur mycket tid och resurser som står till förfogande. Sammantaget vill Patton (2002) framföra att betydelsen av det som framkommer genom den kvalitativa analysen härstammar i större utsträckning från den rikliga informationen som valts ut och forskarnas analytiska förmåga, än från hur stort urval som gjorts. Samtidigt kan det tänkas att en sammanställning av forskningen under en tidsperiod uppnår en högre validitet ju fler artiklar publicerade under perioden som inkluderas.

3. Litteraturgenomgång

3.1 Wong & Wong (2001). The investment Opportunity Set and Acquired Goodwill

Introduktion

Wong och Wong (2001) undersöker hur företag fördelar investeringar i dotterbolag mellan goodwill och materiella tillgångar, eftersom de finner stöd i teori att skuldsättningsgrad och investeringsmöjligheter påverkar dessa fördelningar. Tidigare forskning har riktat fokus på att det är ledningarnas opportunistiska beslut som är avgörande för att exempelvis allokeras en större del till materiella tillgångar för att inte överträda kovenanter³. Författarna menar istället att det är redovisningens syfte och hur redovisningsval kan göras för att mest effektivt främja framtida investeringsmöjligheter som ligger till grund för de olika valen.

Teoretisk utgångspunkt

Författarna tar sin utgångspunkt i att kontraktskostnader är grunden för redovisningens existens och att redovisningens roll är att minimera dessa kostnader. Utifrån denna teori har tidigare forskning hittat stöd för hur olika redovisningsval motiveras kopplat till opportunistiska ledningar. Å andra sidan menar författarna i denna studie istället att det är kontraktens effektivitet som styr valen, vilket inte är lika väl utforskat.

Motiv till redovisningsval

Förklaringarna som undersöks är om placeringen av kostnaderna är slumpmässig, opportunistisk eller kontraktseffektiv⁴. Den opportunistiska förklaringen kopplas till hur redovisningsval påverkas av skuldkovenanter, där opportunistiska ledningar kommer att göra val som är förmånliga med hänsyn till dessa. Den kontraktseffektiva förklaringen beaktar istället företagets tillgångssammansättning, finansieringspolicy och förvärvat goodwill, där forskarna menar att dessa tre parametrar styrs av företagets framtida investeringsmöjligheter och som därmed ligger till grund för redovisningsval.

³ Ställda krav eller villkor från kreditgivare.

⁴ Kontrakt som är effektiva för att maximera ett företags värde.

Metod

En kvantitativ studie baserad på deskriptiva data genomförs på 113 förvärvande icke-finansiella företag fördelat på 23 branscher i Nya Zeeland under en femårsperiod mellan 1989-1993.

Empiriskt stöd

Framförallt påpekar författarna och hittar empiriska stöd för att det finns ett endogent samband mellan företags tillgångsstruktur, finansieringspolicy och förvärvad goodwill, där sammansättningen av dessa påverkas av företagets investeringsmöjligheter och därmed deras redovisningsval. Dessutom finner de ett negativt samband mellan skuldsättning och goodwill, trots att de kontrollerar för ledningens möjligheter att undvika överträdelse av skuldkonventioner.

Reflektion

Antaganden om beslutsfattarens opportunistiska agerande kan hänföras till det ekonomistiska paradigmet, medan utgångspunkten i effektiva kontrakt beaktar en helhet som går att koppla till det kritiska paradigmet. Detta eftersom de effektiva kontrakten tar hänsyn till hur företags sammansättning skapar bästa möjliga förutsättningar för framtida investeringar, istället för att maximera ledningens nytta.

3.2 Bowen, Davis & Rajgopal (2002). Determinants of Revenue-Reporting practices for internet firms

Introduktion

Bowen, Davis och Rajgopal (2002) undersöker hur internetföretag genomför olika redovisningsval för att rapportera högsta möjliga intäkter. De riktar framförallt fokus på ekonomiska faktorer som påverkar redovisningen av byteshandel⁵ och bruttointkomster⁶ vilka av media och normgivare belysts som problematiska. De förutspår att företag som (1) inom närtid är i behov av att ta in kapital, (2) har stora enskilda investerare, (3) är aktiva förvärvare eller (4) har stora optionsprogram till personalen i större utsträckning kommer att rapportera höga intäkter från byteshandel och bruttointäkter.

⁵ Utbyte av varor och tjänster istället för monetära enheter (Bowen et al., 2002).

⁶ Tar upp hela inkomsten av en transaktion istället för det som direkt tillfaller företaget. Bowen et al. (2002) exemplifierar med Priceline.com som rapporterar 152 dollar i försäljning, där endast 18 M dollar är hänförliga till bolaget och resterande till bolagen vars tjänster de förmedlar.

Teoretisk utgångspunkt

Författarna utgår från tidigare forskning inom redovisningsval som kollat på olika incitament för valen. De hänvisar till att de incitament som tidigare varit föremål för forskning som bonusar, skuldsättning, skatteplanering och regelverk har begränsad påverkan på de nya och förlustbringande företagen de ämnar undersöka. Detta då de flesta av dessa företag helt saknar långfristiga skulder och gör negativa resultat, vilket gör att det inte finns några kovenanter eller skatter att ta hänsyn till. Istället menar de att dessa företag exempelvis strävar efter att hålla aktiekursen hög och därmed kostnaden på att ta in kapital i framtiden låg. Vidare presenterar författarna faktorer som hämmar företagen att redovisa intäkter vid byteshandel och bruttointkomster, som bland annat är om företaget har en revisor från de största revisionsbyråerna eller om ledningen också är ägare av företaget.

Motiv till redovisningsval

Det övergripande motiv som författarna presenterar är kopplade till ledningens nyttomaximering i form av vilja visa en hög aktiekurs. Med hänsyn till detta visar de att många internetföretag värderas utifrån deras försäljning istället för resultat, vilket skapar incitament för att rapportera hög försäljning. De fortsätter med att förklara hur detta är kopplat till både interna och externa incitament. De externa incitamenten presenteras som (1) behovet av externa finansierare, (2) inflytandet från individuella investerare och (3) viljan att ingå i marknadsföringssamarbeten samt de interna incitamenten som (1) anställdas aktieoptioner och (2) viljan att förvärva andra företag.

Metod

Studien genomförs i form av en kvantitativ statistisk undersökning. Urvalet består av 272 amerikanska företag där 125 identifieras som företag som har möjlighet att rapportera byteshandel och 52 som har möjlighet att rapportera bruttointäkter varav resterande exkluderats.

Empiriskt stöd

Resultatet av studien påvisar ett positivt samband mellan negativt kassaflöde och hur mycket byteshandel och bruttointäkter de väljer att redovisa. Dessutom hittar författarna stöd för att företag som är involverade i byteshandel inom marknadsföring i större utsträckning sedermera ingår i olika marknadsföringssamarbeten, vilket även påvisar stöd för att det kan vara ett motiv.

Reflektion

Författarna anger exempelvis att stora ägarandelar bland ledningen och företags framtida möjligheter till förvärv är anledningar till intäktsmaximering. De förklarar samtidigt att detta kan minskas med förtroendeingivande övervakning, vilket gör att det går att dra starka kopplingar till agentteori och det ekonomistiska paradigmet.

3.3 Beatty & Weber (2003). The Effects of Debt Contracting on Voluntary Accounting Method Changes

Introduktion

Författarna grundar sin studie i Fields et al. (2001) kritik mot att den tidigare forskningen inom redovisningsval motiverade av skuldkontrakt inte kunnat explicit bevisa att det just skuldkontrakt som är orsaken till valet. Med grund i detta genomför författarna en empirisk studie där de visar att företag, när de ställs mellan två val, alltid kommer göra det val som ger högst intäkter för att uppnå önskade värden på nyckeltal. De hittar stöd för att det i första hand är skuldkontrakt som ligger till grund för dessa redovisningsval, genom att kontrollera för motiv kopplade till exempelvis ledningarnas komensationer.

Teoretisk utgångspunkt

Författarna använder bland annat tidigare forskning inom redovisningsval och skuldkontrakt där Watts och Zimmerman (1986, ur Beatty & Weber, 2003) argumenterar för att skuldkontrakt som är baserade på nyckeltal skapar incitament för låntagaren att göra redovisningsval för att inte överträda dessa.

Motiv till redovisningsval

Författarna menar att eftersom det är dyrt att överträda nyckeltalen skapar det incitament till att bland annat genomföra redovisningsval som resulterar i inkomstökningar (istället för sänkningar) för att det i sin tur skapar handlingsutrymme till kovenanterna. Författarna fortsätter med att redogöra för att den tidigare forskningen inom skuldkontrakt inte tagit hänsyn till faktorer som exempelvis performance pricing⁷, vilket i sin tur påverkar redovisningsval på det sättet att vilja rapportera ett högt resultat för att sänka kostnaderna.

⁷ Låneräntan baseras på företagets prestationer

Metod

En kvantitativ studie genomförs för att testa hypoteserna. Författarna lokaliserar totalt 296 amerikanska företag som under perioden mellan år 1995 - 2000 lämnat upplysningar om förändringar i redovisningsmetod. Exkluderingar genomförs sedan för bland annat de företag som saknar bankkulder eller där deras skuldkontrakt inte var tillgängliga, vilket ger ett slutgiltigt urval om 125 objekt.

Empiriskt stöd

Författarna finner stöd för att låntagare med skuldkontrakt som tillåter förändringar i redovisningsmetoder i större utsträckning kommer att göra val som leder till inkomstökningar (istället för sänkningar). Dessutom är sannolikheten för detta större i de fall då skuldkontrakten innehåller performance pricing eller utdelningsrestriktioner. De hittar också bevis för att dessa förhållanden råder även efter kontroller för andra incitament till att genomföra intäktsökande val som exempelvis ledningars bonusar, skattekonsekvenser och strävan efter att nå nyckeltal.

Reflektion

Det vetenskapliga synsättet går att tolka som ekonomistiskt, då det kan utläsas att företagen genom den presenterade tidigare forskningen utformar sina redovisningsval utifrån att ledningar ser opportunistiska möjligheter till att sänka sina kostnader.

3.4 Carter & Lynch (2003). The consequences of the FASB's 1998 proposal on accounting for stock option repricing

Introduktion

Studien undersöker i vilken omfattning företag gjort en omvärdering av optioner i samband med att FASB⁸ tillkännagav nya regler kring detta år 1998. I samband med tillkännagivandet uppstod olika sätt att implementera det nya regelverket som också medgav olika redovisningstekniska konsekvenser. Efter implementeringen belastas de företag som gör en omvärdering med redovisningsmässiga kostnader kopplade till denna, medan regelverket före

⁸ Financial Accounting Standards Board- Organisation som upprättar redovisnings- och rapporteringsstandarder för organisationer som följer Generally Accepted Accounting Principles (GAAP) i USA (FASB, u.å.), som motsvarar *god redovisningssed* i Sverige

implementeringen inte krävde av företagen att ta upp denna kostnad. Detta möjliggör att omvärdera optionerna innan implementeringen för att slippa kostnaden. Författarna ämnar i sin studie att undersöka vilka parametrar som påverkar när implementeringen genomförs.

Teoretisk utgångspunkt

I formuleringen av hypoteser redogör de för den tidigare forskningen avseende resultattrender, tillväxt och pressen från analytiker och hur dessa påverkar företag att vilja rapportera höga resultat. De kommer fram till genom tidigare forskning att storleken av ledares aktieoptioner i förhållande till lön borde öka sannolikheten att göra en omvärdering innan det nya regelverket för att undvika kostnader. Vidare presenteras att frekvent omvärdering leder till negativa marknadsreaktioner, vilket därigenom förklarar att behålla ett gott rykte är väsentligt.

Motiv till redovisningsval

Det går att utläsa det underliggande motivet till varför företag väljer att omvärdera innan implementering som undvikandet av kostnaden av detta, trots att denna endast är redovisningsmässig och inte påverkar kassaflödet. För att testa detta lokaliserar författarna ett par grupper som straffas hårdare av marknaden vid negativa förändringar i resultat, dessa är bland annat företag med (1) hög tillväxt, (2) som har en positiv trend i resultatutvecklingen och (3) som har ett resultat nära noll. Om dessa grupper i större utsträckning väljer att omvärdera innan implementeringen av det nya regelverket, kan det antas att företagen beaktar den redovisningsmässiga kostnaden. De inkluderar även ett par andra variabler, exempelvis om företaget nyligen omvärderat optionerna eller om de någonsin har gjort detta tidigare. Författarna misstänker att de förtroendemässiga kostnaderna kan vara större än den redovisningsmässiga kostnaden, vilket gör att även den skulle kunna vara ett motiv.

Metod

En kvantitativ arkivstudie utförs i målet att undersöka vad som påverkar företagens redovisningsval i samband med implementeringen av ett nytt regelverk. Genom en databas tas 568 amerikanska företag fram som gjort en omvärdering mellan åren 1997 - 1999.

Empiriskt stöd

De hittar empiriskt stöd på att kostnaderna som följde de nya reglerna hade inverkan på företagens redovisningsval i sammanhanget. Detta genom att de såg en tydlig trend att omvärderingarna ökade för perioden precis innan nya regelverket trädde i kraft. Samtidigt finner författarna också signifikant stöd för att företagen som upplevde att detta val kunde skada deras rykte i större utsträckning valde att inte omvärdera innan implementeringen.

Reflektion

Många av teorierna och forskningen som författarna utgår ifrån härstammar från den finansiella litteraturen. Mycket fokus riktas på aktieägarna (eller marknaden) som intressenter, där det bland annat beaktas att deras förtroende kan skadas av olika val och i vilka situationer olika val får störst konsekvenser från marknaden. Därmed går det att se kopplingar till intressentteori, som går att knyta till det kritiska paradigmet. Då en stor del av studien tar hänsyn till ledningars kompensation i form av aktieoptioner skulle det även vara möjligt att koppla redovisningsvalen till nyttomaximering. Men då inga test genomförs för att kontrollera om valen är på grund av egen nyttomaximering eller för att maximera intressenternas nytta går det inte att dra slutsatser om vilken av dessa förklaringar som ledningen beaktar vid själva valet, eller vad som än påverkat valet.

3.5 Gaeremynck & Van De Gucht (2004). The Recognition and Timing of Deferred Tax Liabilities

Introduktion

Studien undersöker vilka faktorer som bestämmer när uppskjutna skatteskulder hänförliga till statliga bidrag tas upp till redovisning. År 1991 implementerades en ny lag i Belgien som tvingade företag att estimeras deras framtida uppskjutna skatteskulder i syfte att utvärdera när dessa skulder ska tas upp, vilket innan lagens inträde inte behövde göras. Den nya lagen medförde därmed en övergångsperiod i vilken författarna valt att studera vad som påverkar olika redovisningsval kopplade till rekognoseringen och tidpunkten av denna.

Teoretisk utgångspunkt

Författarna hänvisar till tidigare forskning som påpekar att investerare premierar ökande vinster, vilket kan tolkas som incitament till att rapportera höga vinster. Specifikt för detta fall

är att redovisningsvalen endast påverkar balansräkningen, vilket författarna påpekar är ett utforskat område. Den tidigare teorin de utgår ifrån behandlar huruvida ledningar använder olika typer av omklassificeringar⁹ för att uppvisa önskade likviditets- och skuldsättningsmått. Däremot redogörs det inte genom teori om framtida prestationers påverkan har att göra med ledningens vilja att signalera en positiv framtid eller för att de tror att det är rätt val.

Motiv till redovisningsval

Författarna presenterar (1) framtida prestationer och (2) balansräkningens struktur som de två främsta förklaringsfaktorerna till när de uppskjutna skatteskulderna hänförliga till statliga bidrag tas upp i balansräkningen. De framtida prestationerna förklaras genom att företag endast kommer ta upp dessa skulder om de förväntar sig att framtida inkomster är positiva. Hur balansräkningens struktur påverkar förklaras istället genom att ledare vill minimera större omorganiseringar i balansräkningen, då dessa bland annat kan leda till överträdelser av skuldkovenanter.

Metod

Studien har en kvantitativ ansats där 628 noterade och onoterade belgiska företag studeras mellan åren 1991 - 1995. Studien har avgränsats till tre branscher där investeringar i materiella anläggningstillgångar är höga och statliga bidrag därför delats ut.

Empiriskt stöd

Resultatet från den empiriska studien påvisar att redovisningsbeslutet bland annat är baserat på företagets förväntade framtida prestationer. Bland de företag som innan perioden gick bra (betalade skatt) finner författarna att de som valt att tidigt i perioden redovisa den uppskjutna skatten gick bäst. Författarna hittar också stöd till att ändringar i balansräkningen påverkar valet av att redovisa de uppskjutna skatteskulderna, där ändringar i den innan regelverkets implementering som försämrat den finansiella ställningen har tendenser till att skjuta upp redovisningen av skulderna. Likaså påverkar förväntade framtida förändringar i skuldsättningsgrad valet för skattebetalande företag, där en ökad skuldsättningsgrad ligger till grund för att senarelägga upptagandet.

⁹ Ett byte av en redovisningsmetod till en annan (Gaeremynck & Van De Gucht, 2004)

Reflektion

Den teori som presenteras för att förklara balansräkningens strukturs påverkan på redovisningsval utgår ifrån att ledningar drivs av egennytta då ledningar kan använda redovisningsval inom balansräkningen för att visa en önskvärd bild, som i sin tur främjar ledningens intresse. Detta har en tydligt ekonomistisk koppling. Gällande framtida prestationer görs ingen tydlig koppling till teori, varför det är svårt att urskilja i vilket synsätt det härleds. Sammantaget anses denna artikel därför ha en ekonomistisk utgångspunkt.

3.6 Weber (2004). Shareholder wealth effects of pooling-of-interests accounting: evidence from the SEC's restriction on share repurchases following pooling transactions

Introduktion

Undersökningen avser att studera hur marknaden har reagerat på implementering av ett nytt regelverk, där företagen har varit tvungna att välja mellan att behålla poolningsmetoden¹⁰ eller inte, som i sin tur påverkar möjligheten till share repurchase programs¹¹ vid sammanslagning (konsolidering) av företag. Det framgår att poolningsmetoden har varit klart fördelaktig, vilket har resulterat i att lagstiftarna har behövt ta till åtgärder för att ändra detta. Genom implementeringen av den nya regeln blev det mer kostsamt att tillämpa poolningsmetoden på grund av att regelverket reglerade företagens möjlighet att kunna återköpa ägarandelar i det egna företaget. Enligt regelverket fick ett återköp av andelar inte ske inom två år efter konsolidering vid användande av poolningsmetoden. Därigenom gav regelverket tre alternativ till hur företag kunde konsolidera: (1) avstå från framtida återköp av andelar för att ha kvar poolningens fördelar, (2) avbryta hopslagningen/förvärvet eller (3) byta från poolningsmetoden till en annan konsolideringsmetod för att kunna behålla möjligheten att återköpa andelar.

Teoretisk utgångspunkt

Det som huvudsakligen studeras är effekten av marknads reaktioner efter företagens val av konsolideringsmetod. Författaren förklarar effekten av marknads reaktioner på aktiernas

¹⁰ En metod som är till för att lösa värderingsfrågor inom redovisningen och rapporteringen av förvärv av dotterföretag.

¹¹ En möjlighet företag har att återköpa egna aktieandelar som är tillgängliga på marknaden.

värde bland annat genom positiv redovisningsteori, vilket utmynnar i att aktiekursen kommer falla om poolningsmetoden inte används då den kan reducera kostnader i samband med skuldkontrakt. Utifrån teori framgår det att företagsledare använder denna metod för att kunna reducera kostnader och därmed öka resultatet, som i sin tur ligger till grund för resultatbaserad belöning. Å andra sidan redogör författaren för att marknadens reaktion också kan vara positiv om poolningsmetoden begränsas för användarna, då detta kan reducera möjligheten för företagsledningen att missbruka resurser.

Motiv till redovisningsval

Utifrån de tre alternativen som presenteras i introduktionen framgår bland annat att författarna ser ett problem med asymmetrisk information och att ledare beroende på detta motiveras att använda share repurchase programs för att signalera att aktierna är undervärderade. Ett annat motiv bakom valet av konsolideringsmetod grundas i företagsledningens opportunistiska beteende, som kan utläsas genom intresset att undvika kostnader som i sin tur kan ge en högre resultatbaserad belöning åt ledningen. Författaren hänför dessa kostnader till sammanslagningskostnader och kostnader som uppstår på grund av den negativa marknadseffekten vid återköp av aktier.

De tre alternativen till hur redovisningen ska ske presenterar därmed olika motiv till redovisningsval där författarna menar att det kan styras av vad som vill signaleras till marknaden och opportunistiska ledningar som gör sina val efter vad som kommer öka dess belöningar.

Metod

Studien tillämpar en kvantitativ metod som baseras på tvärsnittsdata. Det slutgiltiga urvalet bestod av 47 amerikanska företag för att undersöka marknadsreaktionen av regelverket.

Empiriskt stöd

Författarna finner grund i att marknaden reagerar negativt på företag som tillämpar poolningsmetoden efter införandet av regelverket. Detta då marknaden ser det som ogynnsamt på tre sätt: att inte kunna återköpa andelar, att avbryta sammanslagningen och att lägre kontraktskostnader tillkommer vid att inte tillämpa poolningsmetoden. Trots detta valde företagsledare poolningsmetoden för pågående sammanslagningar när det nya regelverket implementerades.

Reflektion

Det ekonomistiska synsättet kan utläsas i denna artikel från företagsledningens egenintresse att tillämpa poolningsmetoden för att kunna ta del av den resultatbaserade belöning som uppstår i samband med att öka resultatet. Redogörelsen för marknadens reaktioner sker genom informationsasymmetri och signalteori vilka också kan hänföras till det ekonomistiska synsättet. Däremot kontrollerar inte författaren att motivet bakom redovisningsvalet utan detta utläses latent. Den empiriska bevisningen rör därmed inte opportunism som motiv bakom redovisningsval, men bevisar marknadens reaktioner genom ekonomistisk teori.

3.7 Collin, Tagesson, Andersson, Cato & Hansson (2008). Explaining the choice of accounting standards in municipal corporations: Positive accounting theory and institutional theory as competitive or concurrent theories

Introduktion

Författarna av artikeln undersöker vad som förklarar om ett kommunalt företag väljer att tillämpa redovisningsstandarder utifrån svenska regelverk eller internationella regelverk. I och med att kommunala företag kan anses befinna sig både inom den privata och den offentliga sektorn, menar författarna att detta borde spegla deras redovisningsval då detta skapar svårigheter i hur de ska förhålla sig till vinst. Genom att analysera kommunala företags val av regelverk utifrån både positiv redovisningsteori (PAT) och institutionell teori (IT), kan undersökningen möjliggöra en djupare analys för dess redovisningsval.

Teoretisk utgångspunkt

Undersökningen hänvisar till tidigare litteratur som menar att redovisningsval kan förklaras utifrån positiv redovisningsteori (PAT) och institutionell teori (IT). Genom dessa teorier vill författarna beakta hur PAT och IT samverkar eller konkurrerar för att förklara kommunala företags val av redovisningsstandarder. Det framgår att det centrala inom PAT är att människan styrs av egen nytta och drivs av att uppvisa höga resultat till aktieägarna, medan det centrala inom IT är att människor inom den organisatoriska kontexten upplever institutionella tryck som påverkar dem att agera på ett visst sätt. Genom att inte enbart använda en enda teori, menar

författarna att IT och PAT kan kombineras till “eklektisk redovisningsteori” för att bredda förklaringsgraden.

Motiv till redovisningsval

Genom att implementera PAT går det att urskilja en konflikt mellan ledarna (agent) i de kommunala företagen och politikerna (principal) som övervakar dessa företag. I och med att de två parterna antas enligt PAT ha olika intressen menar författarna att det i sin tur genererar konflikter i hur redovisningen ska hanteras. Genom teorin förstås att politikerna motiveras av att behålla förmögenheten och värderingar i företagen då de inte har ett vinstintresse, utan strävar istället efter att bli omvalda till nästa mandatperiod. Företagsledare däremot antas motiveras av tillväxt och undvikande av kostnader och risker. Författarna menar dock att det är viktigt att beakta politikernas värdegrunder, då detta kan ha stor inverkan i deras åsikter om hur företagen bäst ska styras och ser därmed egennyttiga på olika sätt.

Till skillnad från PAT utgår IT från de tre institutionella mekanismerna tvingande-, härmande- och normativa mekanismer, som kan förklaras tillsammans eller enskilt hur redovisningsval fattas. Den tvingande mekanismen avser att förstå hur organisationer styrs av maktförhållanden sinsemellan. Den härmande mekanismen förklarar att organisationer som upplever osäkerhet tenderar att efterlikna andras sätt att hantera dessa osäkerheter. Slutligen förklarar den normativa mekanismen organisationers sätt att vilja bli accepterade och att passa in i en organisatorisk kontext. Detta innebär att omvärlden styr vad som motiverar beslutsfattare i varje enskilt redovisningsval.

Metod

Studien är kvantitativ där data hämtades från databasen “Affärsdata”, vilket resulterade i 1283 kommunala företag i Sverige varav 545 valdes ut för att besvara teoriernas empiriska relevans. Data behandlar bokföringsmässiga val som gjordes under 2001.

Empiriskt stöd

Författarna fann att kommunala bolag kommer att tillämpa det svenska regelverket istället för det internationella regelverket. Detta hittas stöd för genom att kombinera både PAT och IT som förklaringsgrunder. Författarna finner dock att IT lyckas lite bättre att förklara valet av redovisningsstandard än PAT, men föreslår en utveckling mot att vetenskapen kan blanda synsätt likt denna studie för att på så sätt komplettera varandra för bättre förståelse. Författarna

menar att eklektisk redovisningsteori ger en förklaring från båda teorierna som gör att de därmed kan närma sig varandra.

Reflektion

I denna artikel framgår de båda vetenskapliga synsätten väldigt tydligt då artikeln syfte är att undersöka två paradigmiskt skilda teories förklaringar till en viss typ av redovisningsval. PATs förklaringar till ledningens opportunistiska förklarar inom det ekonomistiska paradigmet och ITs förklaringar till de institutionella faktorernas påverkan på redovisningsval förklarar inom det kritiska paradigmet.

3.8 Cohen & Zarowin (2010). Accrual-based and real earnings management activities around seasoned equity offerings

Introduktion

Författarna undersöker följderna av real earnings management¹² och accrual earnings management¹³ i samband med nyemissioner och hur detta påverkar framtida resultat. Studien påvisar att företag i samband med nyemissioner utför aktiviteter för att manipulera redovisningen och att det sedan får negativa effekter i perioderna efter nyemissionen. Författarna hittar stöd för att det i större utsträckning sker på grund av real earnings management än accrual earnings management.

Teoretisk utgångspunkt

Författarna hänvisar till flera olika källor som pekar på att företag nyttomaximerar genom att vidta åtgärder för att förbättra resultat inför en nyemission, vilket i sin tur påverkar kommande perioder negativt. Gemensamt för dessa studier är att de endast kollar på accrual earnings management. Därefter presenterar författarna tidigare forskning som hittat stöd för att ledningar föredrar real earnings management framför accrual earnings management.

¹² Resultatmanipulation genom verkliga åtgärder, exempelvis rea för att öka försäljningen sista dagarna i en period och överproduktion för att sänka fasta styckkostnader (Cohen & Zarowin, 2010).

¹³ Resultatmanipulation genom bokföringsmässiga åtgärder exempelvis aggressiva uppskattningar av upplupna intäkter och kostnader (Cohen & Zarowin, 2010).

Motiv till redovisningsval

I första hand ämnar författarna att undersöka vilket av accrual earnings management och real earnings management som företag tillämpar i samband med nyemissioner. Därav presenteras inte några direkta motiv till vad som motiverar redovisningsval. Däremot går det att indirekt dra slutsatser att nyemissioner påverkar vilka val som görs i samband med redovisningen, vilket gör att det latent framgår att företagsledningarna i önskan att genomföra framgångsrika nyemissioner genomför åtgärder för att redovisa ett så högt resultat som möjligt.

Metod

Undersökningen använder sig av en kvantitativ metod där statistiska modeller tillämpas för att undersöka 1511 amerikanska företag som gjort nyemissioner mellan åren 1987 - 2006.

Empiriskt stöd

Författarna finner empiriskt stöd för att företagsledningen manipulerar redovisningen inför nyemission. De drar också slutsatser om att användandet av real earnings management och accrual earnings management varierar utifrån tidpunkt men även att de som använder sig av real earnings management inte har sämre utveckling än de företag som tillämpar accruals earnings management.

Reflektion

Nyttomaximerande ledningar och informationsasymmetri mellan ledning och investerare är kopplade till det ekonomiska paradigmet vilket gör att Cohen och Zarowin (2012) kan antas utgå från det synsättet.

3.9 Jorissen & Otley (2010). The management of accounting numbers: case study evidence from the ‘crash’ of an airline

Introduktion

Författarna riktar kritik mot att redovisningsval och felaktig rapportering ofta studeras i stora urval vilket gör att generaliseringsbarheten påverkas negativt på grund av den komplexa verklighet redovisningen syftar till att förklara. För att undkomma detta problem genomför författarna en fallstudie av ett företag, där de i första hand undersöker incitament till att ett företag manipulerar sin redovisnings för att uppnå specifika syften. Författarna presenterar

sedan en modell av incitamenten och dess kopplingar mellan varandra som är underbyggd med teori.

Teoretisk utgångspunkt

Författarna utgår från antagandet att chefer har incitament att förvränga redovisningens siffror och på så sätt få företaget att framstå på önskvärt sätt. Däremot menar de att både redovisningsteori och organisationsteori kan förklara vad cheferna har för incitament till manipulering av redovisningen. Från redovisningsteorier hittar de att redovisningen vinklas utifrån vad aktiemarknaden premierar, för att inte överträda skuldkonventioner eller på grund av incitament i kontrakt. I andra änden av redovisningsforskningen finns de med kritisk utgångspunkt som menar att redovisningsval påverkas av deras kontextuella sammanhang. Från organisationslitteraturen hittar forskarna stöd för att chefer eller ledningars beslut beror på deras personliga och professionella bakgrund.

Motiv till redovisningsval

För att skapa en förståelse för vad som orsakar de olika redovisningsvalen i fallföretaget presenterar författarna en modell som beaktar en mängd olika områden kopplade till den teoretiska bakgrund de presenterar. De menar att det finns många olika faktorer som påverkar redovisningsval, vilka de sedan placerar i de kategorier som följer: (1) utomstående förväntningar på företags resultat och finansiella ställning, (2) bolagsstruktur (ägar- och styrningsförhållanden), (3) externa förhållanden (institutionella förhållanden och regelverks omfattning) och (4) interna förhållanden (förändringar i ledning, ansvar samt incitament kopplade till bonusar och mål).

Metod

Författarna genomför en kvalitativ fallstudie på det schweiziska flygbolaget Swissair och belgiska Sabena mellan åren 1991 - 2001 för att undersöka om hur dess konkurs 2001 var kopplad till felrapportering.

Empiriskt stöd

De finner stöd för att redovisningens siffror manipuleras för att nå ledares önskvärda mål men att detta kan förklaras på olika sätt. Agentteorin har tidigare redogjort för att kontrakten styr ledares beteende. Dock finner författarna bevis på att det är ledarna som istället påverkar kontrakten att utformas efter deras önskemål. De bevisar också att faktorer som tidigare ansetts

som exogena förklaringsvariabler numera bör anses vara endogena, som exempelvis ägar- och styrningsförhållanden. De exogena variablerna urskiljs istället som institutionella faktorer (exempelvis kvaliteten på redovisningsstandarder och risken för tvister) och icke-förhandlingsbara kontrakt. Vidare identifieras också variabler som påverkar ledningens möjligheter till att påverka redovisningen som exempelvis investeringsstrategi, ledningens kontrollsystem och organisatorisk design. Sammantaget menar författarna att deras resultat indikerar att manipulering av redovisningens siffror bättre förstås genom tillämpning av både traditionell redovisningsteori och organisationsteori.

Reflektion

Med ovanstående i beaktning går det inte att placera författarna i en kategori eller identifiera ett tydligt synsätt de utgår ifrån. Detta då de olika incitamenten som författarna presenterar härstammar från båda paradigmen och det inte framgår hur författarna förhåller sig till dessa.

3.10 Guthrie, Irving & Sokolowsky (2011). Accounting Choice and the Fair Value Option

Introduktion

År 2007 implementerades ett nytt regelverk som möjliggjorde att välja mellan värdering av finansiella instrument till marknadsvärde eller anskaffningsvärde, där det förstnämnda värderingsvalet kallas för Fair Value Option (FVO). Författarna av artikeln ämnar bygga på tidigare forskning om FVO och vidare undersöka i vilken omfattning företag opportunistiskt väljer verktyg för värdering av finansiella instrument som gagnar deras nuvarande eller framtida intäkter.

Teoretisk utgångspunkt

Författarna tar upp tidigare forskning som kritiserar FVO, där värdering enligt denna metod inte ger tillräckligt pålitlig information och att detta gör att det finns en opportunistisk möjlighet som ledningen kan utnyttja. Författarna fortsätter med att redogöra för att företag som visar negativa tendenser i resultatet kommer att värdera enligt den metod som gynnar siffrorna bäst, vilket stämmer väl överens med att människan drivs av egennytta. Å andra sidan redogör de också för viss kritik mot detta och menar att aktörer på kapitalmarknaden kan se värdering enligt FVO som positivt då det anses vara relevant information för dem.

Motiv till redovisningsval

Studien genomförs delvis för att bättre förstå i vilken utsträckning ledningars opportunistiska påverkar redovisningsvalen i samband med implementeringen av FVO. Redan i studiens syfte förstås alltså att motivet bakom vilket redovisningsval som väljs har att göra med chefers uppfattning om vilket val som bäst kan gagna dess intressen.

Metod

72 stycken amerikanska företag som har adopterat FVO studeras, där större delen av dem inte befinner sig inom banksektorn. Företagen förekommer inom S&P 1500 indexet och urvalet är endast framtaget för första kvartalet räkenskapsåren 2007 och 2008. Data analyseras sedan genom statistiska modeller och studien har därmed en kvantitativ ansats.

Empiriskt stöd

Författarna finner inte empiriska bevis på att det företagsledningars opportunistiska som ligger bakom valet att redovisa enligt FVO för att förbättra sina siffror. Resultaten indikerar alltså att det finns andra faktorer som motiverar redovisningsval, men det är ingenting som författarna explicit förmedlar i texten. De diskuterar dock om finanskrisen kan ha haft inverkan på resultaten, då de dåliga tiderna på den finansiella marknaden kan ha gjort att det inte funnits några orealiserade vinster att redovisa.

Reflektion

Stora delar av den teori som författarna presenterar, exempelvis nyttomaximering och opportunistiska är vad som kan klassas som typiskt ekonomistiskt. Samtidigt går det att urskilja vissa drag i redogörelsen för tidigare forskning som kritiska, exempelvis intressentteori kopplat till informationsspridning till aktieägare. Trots detta utgår författarnas antaganden endast från att ledningar tar beslut utifrån egennyttan, som förklaras genom earnings management.

3.11 Jones (2011). Does the Capitalization of Intangible Assets Increase the Predictability of Corporate Failure?

Introduktion

Immateriella tillgångar som exempelvis varumärken, värdekedjor och humankapital blir en allt viktigare del i de flesta företag, därav avser studien att undersöka hur dessa tillgångar redovisas

utifrån ett konkurs- och riskperspektiv vilket därmed fyller en funktion för bland annat långivare. Undersökningen tar sin utgångspunkt i att testa faktorer som kan förklara och förutsäga vad som ligger till grund för redovisningen och värderingen av immateriella tillgångar.

Teoretisk utgångspunkt

Författaren presenterar och använder sig av övergripande teori om redovisningsval, earnings management och skuldkontrakt som förutsätter att chefers frivilliga val inom redovisningen grundas i ledares opportunistik. Detta på grund av att det anses vara en signifikant drivkraft inom chefers frivilliga val.

Motiv till redovisningsval

Genom antagandet att ledare är opportunistiska bildar författaren egna antaganden att (1) förlustföretag kommer ta upp immateriella tillgångar på ett mer aggressivt sätt än vinstföretag, (2) ledare för förlustföretag har incitament att försköna siffrorna för att påverka de finansiella rapporterna och att (3) frivilligt ta upp immateriella tillgångar förutsätter framtida förluster då det argumenteras för att tillgångarna tas upp för att försköna siffrorna. Ledare motiveras därmed av att rapportera resultat som lever upp till förväntningarna som ställs på företaget.

Metod

Studien har en kvantitativ ansats där australiensiska företag undersöks år för år under perioden 1989 - 2004, där företagen delas upp i två kategorier beroende på om de går i konkurs eller inte. Data har extraherats från databaserna Australian Stock Exchange och Australian Bureau of Statistics.

Empiriskt stöd

Författarens resultat visar att ledare som upplever finansiell stress kommer att påverka redovisningen på så sätt att det opportunistiskt blir till ledarens fördel. Detta kan dras slutsatser om då stöd hittas för att konkursföretag i större utsträckning kapitaliserar olika immateriella tillgångar, framförallt under de fem sista åren innan konkursen.

Reflektion

I denna artikel finns ett tydligt ekonomistiskt synsätt som motiveras av att beslutsfattaren förväntas agera opportunistiskt och implementera policys som förväntas gynna dem. Således förväntas beslutsfattare agera i egenintresse, vilket är centralt inom det ekonomistiska synsättet.

3.12 Stadler & Nobes (2014). The Influence of Country, Industry, and Topic Factors on IFRS Policy Choice

Introduktion

Studien undersöker hur företags redovisningsval inom IFRS¹⁴ görs utifrån faktorer kopplade till länder, branscher och postspecifika upplysningar¹⁵ i de finansiella rapporterna. Detta görs i syfte att öka förståelsen för vad som ligger till grund för redovisningsval, vilket Fields et al. (2001) menar att det inte finns tillräckligt med teori om.

Teoretisk utgångspunkt

Författarna presenterar tidigare teori inom redovisningsval som utgår från företagsspecifika faktorer som företagets storlek, skuldkonventioner och ledningens kompensationer som ligger till grund för valet. Författarna undersöker även andra faktorer som nämns i introduktionen och presenterar antaganden som inte finner stöd inom den ekonomistiska litteraturen. Exempel på detta är när (1) företag tvingas tillämpa ny policy eller praxis kommer de att redovisa enligt deras lands- eller branschnormer och om (2) förutsättningarna är desamma som föregående år och det finns olika valmöjligheter kommer företag att välja samma redovisningspolicy som året innan. Däremot om det tillkommer en ny policy som kan bidra till en förskönad redovisning, kommer den policyn tillämpas.

Motiv till redovisningsval

Författarna framhäver att om alla företag hade valt att tillämpa samma policy för ett givet område hade inte lands- och branschfaktorer haft inflytande i redovisningsvalet. I och med att alla företag inte väljer att tillämpa samma policys betyder det att andra faktorer spelar in i valet.

¹⁴ International Financial Reporting Standards - Organisation som upprättar internationella standarder för redovisning (IFRS, u.å.)

¹⁵ Postspecifika upplysningar- Redovisningsval hänförliga till en post eller rad i redovisningen, exempelvis hur ett företags pensionsskuld redovisas (Stadler & Nobes, 2014)

Således menar författarna att valen inte enbart tas utefter egennytta utan kan också influeras av hur valen tas i övriga branschen och landet som företaget är verksam i.

Metod

Studien utgår ifrån en kvantitativ metod, där 323 företag i tio jurisdiktioner (författarna likställer detta med länder) som har de största aktiemarknaderna: Australien, Schweiz, Kina, Tyskland, Spanien, Frankrike, Storbritannien, Hong Kong, Italien och Sydafrika. Data är hämtad från företagens bokslut under 2008.

Empiriskt stöd

Undersökningen påvisar att landsfaktorer har störst inverkan på val av policys inom IFRS. Detta förutsätter dock att det inte påverkar en viktig post inom den finansiella rapporteringen. Sedermera framgår det också att bransch- och postspecifika val spelar in i ett fåtal situationer.

Reflektion

I denna artikel går det att se både inslag av det ekonomiska och det kritiska synsättet, men att det kritiska är vad som ämnas att undersöka. Ledningens kompensationer och skuldkovenanter är vad som tydligt går att koppla till det ekonomistiska paradigmet medan reflektionen om lands- och branschnormers påverkan på redovisningsval kan kopplas till det kritiska paradigmet.

3.13 Vermeer, Edmonds & Asthana (2014). Organizational Form and Accounting Choice: Are Nonprofit or For-Profit Managers More Aggressive?

Introduktion

Studien avser att undersöka i vilken omfattning ledare i nonprofits¹⁶ använder sig av olika redovisningsval för att styra siffrorna i önskad riktning. Detta görs genom att undersöka om

¹⁶ Skattebefriade företag

dessa ledare gör större pensionsavsättningar¹⁷ än vad ledare för for-profits¹⁸ företag (härefter for-profits) gör.

Teoretisk utgångspunkt

Författarna utgår från tidigare forskning om nonprofits och for-profits där det redan konstaterats att nonprofits gör starkare antaganden och redovisar mer aggressivt än for-profits. Genom den tidigare litteraturen görs av författarna antaganden att chefer kommer manipulera och styra redovisningen i önskad riktning.

Motiv till redovisningsval

Nonprofits vill presentera ett nollresultat till skillnad från for-profits som generellt sett vill presentera ett så högt resultat som möjligt. Detta gör att de två typerna av företag vill hantera sin redovisning på olika sätt så de når sina önskade resultat. Författarna menar att företag som har stora pensionsavsättningar i jämförelse till dess storlek har större incitament till att manipulera beräkningarna av avsättningarna då detta får en stor påverkan på balansräkningen, vilket tyder på att skuldsättningsgraden är en faktor som påverkar valet. Vidare menar de att graden av övervakning styr pensionsavsättningarna, där en lägre grad av övervakning ökar incitamenten hos företagsledningen i nonprofits att göra större pensionsavsättningar. Detta tyder på att bakomliggande motivet till redovisningen av pensionsavsättningar handlar om opportunistiska ledningar som redovisar på det sätt som bäst gynnar dem.

Metod

Studien har en kvantitativ ansats där 187 företag i USA som har en plan för pensionsavsättningar undersöks genom skapandet och användandet av statistiska modeller.

Empiriskt stöd

Författarna identifierar att när övervakning är liten finns det incitament att göra aggressiva pensionsavsättningar i nonprofits, vilket bekräftar dess teori om att nonprofits gör detta i större grad än for-profits. Vidare presenterar de resultat som påvisar att nonprofits med hög skuldsättningsgrad, dåligt finansierade pensioner och liten extern övervakning tenderar att göra

¹⁷ "Som avsättningar skall sådana förpliktelser redovisas som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de skall infrias." (3 kap. 9§ Årsredovisningslagen, SFS 1995:1554)

¹⁸ Icke skattebefriade företag

antaganden som ökar företagets resultat och minskar pensionsåtaganden. De finner också bevis på att nonprofits med höga resultat kommer göra pensionsavsättningar som minskar resultatet, vilket överensstämmer med viljan att presentera ett nollresultat.

Reflektion

Det går att tolka att denna artikel har en ekonomistisk utgångspunkt med grund i de rent ekonomiska incitamenten som finns, vilka återspeglas i vinstintresset och de strikta antagandena om rationellt beteende som kommer styra företagsledningens val.

3.14 Alhadab, Clacher & Keasey (2016). A Comparative Analysis of Real and Accrual Earnings Management around Initial Public Offerings under Different Regulatory Environments

Introduktion

Författarna undersöker hur regelverk påverkar accrual earnings management och real earnings management i samband med att ett företag ska noteras på en handelsplats. För att undersöka detta jämför de företag som listas på de olika aktiehandelsplatserna (med olika restriktiva regelverk) Alternative Investment Market (AIM) eller Main Market i Storbritannien.

Teoretisk utgångspunkt

De hänvisar till tidigare forskning som förklarar att agentkonflikter och informationsasymmetri ligger till grund för att en företagsledning väljer att redovisa opportunistiskt. De exemplifierar med att förklara hur informationsasymmetrin leder till problem kopplat till moral hazard¹⁹ och adverse selection²⁰. Detta sammantaget leder till att företagsledare kan välja att fatta beslut (exempelvis inom redovisningsval) som maximerar deras egen, och inte företags eller investerarnas nytta.

¹⁹ Företagsledare som besitter mer information genomför inte sina tjänster effektivt på grund av att det är svårt att kontrollera och övervaka deras handlingar (Nygaard & Myrtveith, 2000, ur Alhadab et al., 2016).

²⁰ Företagsledare som besitter mer information väljer vad de vill delge till investerare (Bruton, Chahine & Filatotchev, 2009, ur Alhadab et al., 2016).

Motiv till redovisningsval

Författarna utgår från att företag som ska listas har starka incitament för att redovisa så höga resultat som möjligt. Därav misstänker författarna att de företag som omfattas av mindre restriktiva regelverk också i större utsträckning opportunistiskt kommer redovisa högre resultat.

Metod

Undersökningen tillämpar en kvantitativ metod, där studien undersöker 571 bolag (ej finansbolag) mellan åren 1998-2008 i Storbritannien i samband med att de noteras. Informationen hämtas från London Stock Exchange.

Empiriskt stöd

Studiens resultat visar att earnings management förekommer på båda de undersökta marknaderna och att regelverkens omfattning påverkar vilken metod som används i samband med detta.

Reflektion

Här framgår att författarna har en tydlig utgångspunkt i ekonomistiska antaganden. Dessa antaganden beaktar ledningars opportunist, och att författarna antar ett problem med moral hazard och adverse selection.

3.15 Stent, Bradbury & Hooks (2017). Insights into accounting choice from the adoption timing of international financial reporting standards

Introduktion

Författarna studerar börsnoterade bolag i Nya Zeeland för att identifiera vilka faktorer som motiverar valet av tidpunkten för att implementera regelverket IFRS. De studerar även fördelarna med att implementera regelverket men även dess kostnader som kan hänföras till detta.

Teoretisk utgångspunkt

I samband med att författarna formulerar hypoteser presenteras tidigare forskning som förklarar att de som har mest att tjäna på att implementera nya regelverk och/eller har de lägsta kostnaderna också är de som är snabbast på att implementera dessa. Även om författarna inte

redogör för forskning med kritisk utgångspunkt förklarar de att de ämnar undersöka om det finns alternativa förklaringar än agent- och kontraktsteoretiska.

Motiv till redovisningsval

För det första undersöker författarna att de som upplever större fördelar med att byta regelverk kommer göra det tidigt, för det andra att de som har låga övergångskostnader (exempelvis revisionskostnader) kommer göra det tidigt och för det tredje att de företag som har låga kontraktskostnader i samband med implementeringen också kommer göra det tidigt.

Metod

Undersökningen tillämpar en kvalitativ och kvantitativ metod för att undersöka börsnoterade bolag i Nya Zeeland som tillämpade IFRS tidigt under 2005 respektive senare under 2007. Det kvantitativa urvalet bestod av 161 företag som var börsnoterade på New Zealand Stock Exchange under mars år 2007, av dessa gjordes ett slumpmässigt och slutligt urval på 40 företag.

Den kvantitativa delen ämnar undersöka hypoteser som presenteras under motiv medan den kvalitativa delen i form av enkäter och djupgående intervjuer avser att öka förståelsen kring implementeringen.

Empiriskt stöd

Författarnas resultat påvisar att det finns andra faktorer utöver politiska kostnader och ersättning- och skuldkontrakt som förklarar valet av tid när IFRS ska tillämpas. Således menar författaren att det behövs mer forskning på området som utforskar andra institutionella faktorer samt vidare forskning på redovisningsval. Bland annat finner författarna i deras intervjuer flera icke-finansiella anledningar, exempelvis att företagen hade bra koll på regelverkets följder eller kände sig säkra på hur regelverket skulle implementeras.

Reflektion

Det går att utläsa att författarna utgår ifrån ett ekonomistiskt synsätt genom att beakta undersökningens hypoteser som utgår ifrån fördelarna med att implementera det nya regelverket och dess kostnader. Samtidigt går det att se kritiska inslag eftersom de beaktar andra alternativa förklaringar.

4. Analys

4.1 Vetenskapligt synsätt

		Vetenskapligt synsätt				
Artikel	Författare	Ekonomistisk	Ekonomistiskt med inslag av kritisk	Båda	Kritisk med inslag av ekonomistiskt	Kritisk
The Investment Opportunity Set and Aquired Goodwill	Wong & Wong (2001)		X			
Determinants of Revenue-Reporting Practices for Internet Firms	Bowen, Davis & Rajgopal (2002)	X				
The Effects of Debt Contracting on Voluntary Accounting Method Changes	Beatty & Weber (2003)	X				
The consequences of the FASB's 1998 proposal on accounting for stock option repricing	Carter & Lynch (2003)			X		
The Recognition and Timing of Deferred Tax Liabilities	Gaeremynck & Van De Gucht (2004)	X				
Shareholder wealth effects of pooling-of-interests accounting: evidence from the SEC's restriction on share repurchases following pooling transactions	Weber (2004)	X				
Explaining the choice of accounting standards in municipal corporations: Positive accounting theory and institutional theory as competitive or concurrent theories	Collin, Tagesson, Andersson, Cato & Hansson (2008)			X		
Accrual-based and real earnings management activities around seasoned equity offerings	Cohen & Zarowin (2010)	X				
The management of accounting numbers: case study evidence from the crash of an airline.	Jorissen & Otley (2010)			X		
Accounting Choice and the Fair Value Option	Guthrie, Irving & Sokolowsky (2011)	X				
Does the Capitalization of Intangible Assets Increase the Predictability of Corporate Failure?	Jones (2011)	X				
The Influence of Country, Industry, and Topic Factors on IFRS Policy Choice	Stadler & Nobes (2014)			X		
Organizational Form and Accounting Choice: Are Nonprofit or For-Profit Managers More Aggressive?	Venmeer, Edmonds & Asthana (2014)	X				
A Comparative Analysis of Real and Accrual Earnings Management around Initial Public Offerings under Different Regulatory Environments	Alhadab, Clacher & Keasey (2016)	X				
Insights into accounting choice from the adoption timing of International Financial Reporting Standards	Stent, Bradbury & Hooks (2017)		X			

Tabell 4: Vetenskapligt synsätt i slutgiltigt urval

Utifrån litteraturgenomgången går det att urskilja att det dominerande vetenskapliga synsättet är det ekonomistiska synsättet, vilket illustreras i tabell 4 ovan. Majoriteten av författarna utgår ifrån eller på något sätt tillämpar teori som kännetecknas inom det ekonomistiska synsättet för att förklara redovisningsval, men det skiljer sig hur teorin används. Det skiljer sig på så sätt att

antingen ämnar författarna bevisa dessa teorier, motsätta sig dem eller jämföra de med kritiska teorier. Beroende på hur de olika författarna använder sig av teori har artiklarna delats upp i fem olika kategorier med utgångspunkt från vetenskapligt synsätt.

Att det ekonomistiska synsättet på något sätt återfinns i alla artiklarna kan kopplas till att det, som tidigare nämnts, varit mest framträdande inom tidigare redovisningsforskning. Det betyder att även forskare som har ett kritiskt synsätt tvingas beakta vad som tidigare studerats, vad som kunnat bevisas eller inte bevisas genom teori. Detta kan därmed förklara varför det ekonomistiska synsättet tar så pass stor plats i artiklarna. Trots det visar denna studie att det kritiska synsättet har kunnat förklara redovisningsval utifrån andra motiv, vilket styrker Hopwoods (2007) resonemang om att det kritiska synsättet bidrar med nya insikter inom redovisningen.

Enligt tabell 4 går det inte att urskilja någon ökning av det kritiska inslaget under de nästan två årtiondena som undersökningen sträcker sig, även om det är tydligt att inslagen är förekommande. Tidigare litteraturstudier som redogjorts för i avsnitt 1.1.2 har inte delat upp forskningen utifrån vetenskapligt synsätt. På grund av detta är det svårt att styrka Hopwoods (2007) resonemang om att det kritiska synsättets förekomst skulle ha ökat under tidsperioden då det likaväl kan vara så att inslagen funnits där hela tiden. Värt att poängtera är dock att Hopwood (2007) syftar på att redovisningsforskningen i sin helhet har blivit alltmer kritisk över tid och inte specifikt inom området redovisningsval, vilket kan vara en anledning till att resultaten skiljer sig.

4.2 Motiv

				Empiriskt stöd	
Artikel	Författare	Land	Motiv	Ekonomistiska	Kritiska
The Investment Opportunity Set and Acquired Goodwill	Wong & Wong (2001)	Nya Zeeland	Opportunism och kontrakteffektivitet (investeringsmöjligheter)	Nej	Ja
Determinants of Revenue-Reporting Practices for Internet Firms	Bowen, Davis & Rajgopal (2002)	USA	Opportunism	Ja	
The Effects of Debt Contracting on Voluntary Accounting Method Changes	Beatty & Weber (2003)	USA	Opportunism	Ja	
The consequences of the FASB's 1998 proposal on accounting for stock option repricing	Carter & Lynch (2003)	USA	Opportunism (unvikande av kostnader) och förtroendekostnader	Ja	Ja
The Recognition and Timing of Deferred Tax Liabilities	Gaeremynck & Van De Gucht (2004)	Belgien	Opportunism och framtida prestationer	Ja	
Shareholder wealth effects of pooling-of-interests accounting: evidence from the SEC's restriction on share repurchases following pooling transactions	Weber (2004)	USA	Opportunism och informationsasymmetri	Ja	
Explaining the choice of accounting standards in municipal corporations: Positive accounting theory and institutional theory as competitive or concurrent theories	Collin, Tagesson, Andersson, Cato & Hansson (2008)	Sverige	Opportunism och institutionella faktorer	Ja	Ja
Accrual-based and real earnings management activities around seasoned equity offerings	Cohen & Zarowin (2010)	USA	Opportunism	Ja	
The management of accounting numbers: case study evidence from the crash of an airline.	Jorissen & Otley (2010)	Schweiz/Belgien	Förväntningar, ägarförhållanden, externa förhållanden, interna förhållanden	Ja	Ja
Accounting Choice and the Fair Value Option	Guthrie, Irving & Sokolowsky (2011)	USA	Opportunism	Nej	
Does the Capitalization of Intangible Assets Increase the Predictability of Corporate Failure?	Jones (2011)	Australien	Opportunism	Ja	
The Influence of Country, Industry, and Topic Factors on IFRS Policy Choice	Stadler & Nobes (2014)	Australien, Schweiz, Kina, Tyskland, Spanien, Frankrike, Storbritannien, Hong Kong, Italien och Sydafrika	Opportunism och land- och branschfaktorer		Ja
Organizational Form and Accounting Choice: Are Nonprofit or For-Profit Managers More Aggressive?	Vermeer, Edmonds & Asthana (2014)	USA	Opportunism	Ja	
A Comparative Analysis of Real and Accrual Earnings Management around Initial Public Offerings under Different Regulatory Environments	Alhadab, Clacher & Keasey (2016)	Storbritannien	Opportunism	Ja	
Insights into accounting choice from the adoption timing of International Financial Reporting Standards	Stent, Bradbury & Hooks (2017)	Nya Zeeland	Kontraktskostnader och institutionella faktorer	Nej	Ja

Tabell 5: Empiriskt stöd i slutgiltigt urval

I analysen av artiklarna har vi studerat om författarna finner empiriskt stöd för deras motiv härledda genom det vetenskapliga synsättet, vilket illustreras i tabell 5. I de fall författarna endast undersökt motiv kopplat till ett synsätt återfinns antingen "Ja" eller "Nej" endast en gång. När motiv från både det ekonomistiska och det kritiska synsättet behandlas, finns det artiklar som antingen finner stöd för båda synsätten eller bara för det ena synsättet och inte den andra. Av de undersökningar med kritiska motiv finner författarna empiriskt stöd i samtliga fall medan de undersökningar som utgår från ekonomistiska motiv inte finner empiriskt stöd i tre

av 14 fall. Detta styrker återigen Hopwoods (2007) argument att det kritiska synsättet ger relevanta bidrag inom redovisningsforskningen och styrker att det även gäller för forskningen om redovisningsval. Även om det är relativt få studier som inte funnit stöd för ekonomistiska motiv har å andra sidan alla studier med kritiska motiv funnit empiriskt stöd. Detta bekräftar också Moses (1987, ur Hunt & Hogler, 1990) tes om att det saknas fullständiga empiriska bevis för att redovisningsval grundas i företagsledningars opportunistisk och att det därför måste finnas andra förklaringsgrunder. Med stöd från ovanstående forskare går det därav att ifrågasätta motiven som antas inom det ekonomistiska paradigmet.

Forskningen inom området har som tidigare nämnts ofta en ekonomistisk utgångspunkt, där det centrala inom de undersökta artiklarna är att företagsledningen agerar just opportunistiskt. Men området är komplext. Detta kan bevisas dels genom det empiriska stödet delvis är svagt och dels genom att artiklarna ger spridda i förklaringar till redovisningsval. Cohen och Zarowin (2010) och Alhadab et al. (2016) finner exempelvis stöd för att ledningen inför noteringar eller nyemissioner vidtar åtgärder för att försköna resultatet. Detta samtidigt som exempelvis Guthrie et al. (2011) vid en studie av en förändring av ett regelverk som möjliggjorde för ledningen att agera opportunistiskt fann att ledningen inte gjorde det. De vitt skilda resultaten tyder på samma problematik som Fields et al. (2001) tidigare påpekat att området har svårt att belysa och identifiera kausaliteten i dessa val och därmed förståelsen för valen. Detta kausalitetsproblem kan exemplifieras i problematiken med att förutsätta opportunistiska beslut hos företagsledningen på grund av att redovisningsval inte behöver vara grundat i opportunistiska incitament, utan redovisningsvalet kan istället vara det alternativ som visar bäst rättvisande bild av företagets finansiella ställning.

Ett försök att kontrollera för motivet opportunistisk görs av Wong och Wong (2001) som undersöker hur tillgångarna i ett förvärv fördelas mellan immateriella- och materiella tillgångar. Wong och Wong (2001) finner stöd för att det är framtida investeringsmöjligheter som påverkar fördelningen och därmed inte ledningens opportunistisk som de kontrollerar för. Detta är intressant då det faktiskt ger bevis på ett sådant kausalt samband som Fields et al. (2001) efterfrågar. Att resultatet dessutom skiljer sig från både Jones (2011) samt Gaeremynck och Van De Gucht (2004) som i liknande studier av redovisningsval som påverkar balansräkningen funnit att det är opportunistisk som påverkar valet (utan att kontrollera för andra faktorer) öppnar upp för vidare forskning. De sistnämnda studierna med Wong och Wongs (2001) metod skulle kunna bredda och vidareutveckla kunskapen om opportunistisk som incitament för olika

redovisningsval. Wong och Wong (2001) använder ledningens beaktande av skuldkovenant vid redovisningsval som proxy för om de är opportunistiska. Samma proxy för att testa opportunistik använder också Beatty och Weber (2003), men till skillnad från Wong och Wong (2001) finner Beatty och Weber (2003) empiriska bevis för att skuldkovenant har en påverkan på redovisningsval vilket därmed ger rakt motsatta resultat och antyder att ledningens opportunistik ändå har en påverkan. Att författarna finner olika resultat även om de utgår från samma vetenskapliga synsätt och använder samma typ av proxy för att undersöka ledningars opportunistik bekräftar återigen komplexiteten på området.

Med grund i denna komplexitet har Fields et al. (2001) kritiserat tidigare forskning inom redovisningsval för att motiven bakom valen studeras enskilt så att modellerna som utvecklats blir för enkla. Däremot finns det flertalet författare i denna studie som enbart studerar ett motiv men som ändå bidragit till området genom att de identifierat olika faktorer som påverkar motiven och således indirekt redovisningsval. Detta kan exemplifieras genom Bowen et al. (2002) och Vermeer et al. (2014) som båda finner stöd för att företag som antingen är skattebefriade av staten eller redovisar nollresultat och därmed heller inte behöver betala skatt på resultatet. Deras resultat tyder därför på att det finns ett samband mellan opportunistik och skatt, där företag som inte betalar resultatbaserad skatt gör mer aggressiva antaganden som grund för redovisningen som en följd av opportunistiskt beteende. Men för att detta ska vara möjligt måste det i grunden finnas en opportunistik att påverka och denna opportunistik påverkas i sin tur av olika faktorer.

Graden av opportunistik kan också förklaras genom exempelvis Carter och Lynch (2003) som finner att opportunistiken påverkas av marknadens reaktioner och att marknadens reaktion har en faktisk effekt på valet av att implementera en ny regel. De hittar empiriskt stöd för att ledningens opportunistik minskar om valet företaget gör antas ge negativa marknadsreaktioner, vilket därmed bekräftar att ledningar i grunden är opportunistiska men att det finns faktorer som kan minska detta. Weber (2004) diskuterar också marknadens reaktioner men förklarar istället hur marknaden reagerar på val vid implementering av ett nytt regelverk genom användning av ekonomiska teorier. Weber (2004) kontrollerar dock inte för att motivet bakom valet av konsolideringsmetod är opportunistik, utan är något som går att utläsa latent då författaren finner bevis på att ledare tror att fördelarna av poolningsmetoden ska öka aktiekursen och därmed deras egen belöning.

Även Jorissen och Otley (2010) identifierar variabler som påverkar opportunist, där det i deras resultat går att återfinna att ledningar styrs av de bonusar som regleras i deras kontrakt, men också att ledningar är med och utformar dessa kontrakt. Därmed kan graden av opportunist styras genom att ledningar kan påverka kontrakten som i sin tur påverkar opportunisten. Jorissen och Otley (2010) bidrar här med en redogörelse för vad som är endogena och exogena variabler i sammanhanget och tillämpar teorier från de olika synsätten för att bestämma dessa variabler och därigenom skapa en större förståelse för olika incitament till redovisningsval än endast opportunist. Gemensamt för de ovan nämnda fallen är att oavsett om motiv studeras enskilt eller i kombination med andra, har dessa artiklar bidragit med att ge insikter till vad som påverkar motivet i sig. Även om detta inte innebär att en enhetlig teori skapas som Fields et al. (2001) efterfrågar, kan det ändå vara något att beakta i en sådan teori. Det vill säga att faktorer som påverkar motiven måste finnas med för att teorin ska vara relevant.

Antagandet att det finns andra faktorer som förklarar redovisningsval än opportunist beaktas i flertalet av de undersökta artiklarna. Det finns de som ställer motiv hämtade från de två olika paradigmen mot varandra och de som i större utsträckning antar att institutionella faktorer ligger till grund för motiven. Collin et al. (2008) kombinerar motiv från två skilda teorier som går att härröra till de två paradigmen och argumenterar för att dessa bör användas tillsammans i en eklektisk teori för att bredare kunna förklara och ge en djupare analys till redovisningsval. De menar att oavsett vilket vetenskapligt synsätt motiven härleds från kommer det utmynna i samma redovisningsval. Denna eklektiska teori är tänkt som ett verktyg för att överbrygga institutionell teori och positiv redovisningsteori och att försöka förstå redovisningsval utifrån båda synsätten. Utifrån detta finner de empiriskt stöd för olika motiv till redovisningsval hämtade från både det ekonomistiska och det kritiska synsättet. Med stöd från Frostensons (2015) antydning att forskning genom öppenhet mellan de vetenskapliga synsätten skapar djupare förståelse kan det tänkas att Collins et al. (2008) kombination av synsätten till en enhetlig teori kan bidra till en fortsatt utveckling på forskningsområdet.

Även Jorissen och Otley (2010) modell sammankopplar teori från båda vetenskapliga synsätten. Modellen av motiv som författarna presenterar är både objektiv och omfattande eftersom den beaktar både interna och externa faktorer som ligger till grund för valen. Både Collin et al. (2008) och Jorissen och Otley (2010) finner alltså stöd för användning av dubbla teorier från två olika skolor. Det går därmed att urskilja artiklar som genom jämförelse och kombination av synsätt kan bidra med en bättre förståelse till vad som ligger till grund för redovisningsval. Med

återkoppling till att forskningen inom redovisningsval just behöver breddas för att bättre kunna finna kausala samband, är därför kombinationen av teoretiska synsätt något som är ett exempel på en utgångspunkt forskare kan anta för utveckling. Som del i det kan modellen som Jorissen och Otley (2010) eller den teori som Collin et al. (2008) utformar vara ett verktyg för detta ändamål. Dessutom bidrar de med att sammanfatta den komplexa situation som redovisningsval utgör. Genom att kombinera dessa skilda teorier till en teori kan detta också vara ett steg mot den heltäckande teori Fields et al. (2001) efterfrågar.

4.3 Metod

Författare	Kvantitativ	Kvalitativ
Wong & Wong (2001)	X	
Bowen, Davis & Rajgopal (2002)	X	
Beatty & Weber (2003)	X	
Carter & Lynch (2003)	X	
Gaeremynck & Van De Gucht (2004)	X	
Weber (2004)	X	
Collin, Tagesson, Andersson, Cato & Hansson (2008)	X	
Cohen & Zarowin (2010)	X	
Jorissen & Otley (2010)		X
Guthrie, Irving & Sokolowsky (2011)	X	
Jones (2011)	X	
Stadler & Nobes (2014)	X	
Vermeer, Edmonds & Asthana (2014)	X	
Alhadab, Clacher & Keasey (2016)	X	
Stent, Bradbury & Hooks (2017)	X	X

Tabell 6: Metod i slutgiltigt urval

Tabell 6 visar att majoriteten av de inkluderade artiklarna har tillämpat en kvantitativ ansats. Jorissen och Otley (2010) studie är en av två undersökta artiklar som har en kvalitativ ansats. Genom att beakta de variablerna författarna identifierar i teorin och sedan utgå från dessa variabler vid undersökningar, går det att identifiera kontrollvariabler för dessa motiv och således kunna stärka de slutsatser som dras om kausaliteten, vilket kan vara ett sätt att angripa problematiken gällande kausaliteten Fields et al. (2001) belyst. Med andra ord kan kvalitativa undersökningar hitta samband mellan motiv och redovisningsval som sedan kan kontrolleras med hjälp av kvantitativa metoder. Detta stöds av exempelvis Stent et al. (2017), där de i första skedet inte finner empiriskt stöd för de motiv som härletts från det ekonomistiska synsättet och testat kvantitativt, men genom djupgående intervjuer lyckas identifiera andra motiv som kan

kopplas till det kritiska synsättet. Jacobsen (2017) kan även bekräfta att kvalitativa metoder används i komplexa situationer som kräver djupgående analyser, vilket skapar ytterligare argument till att genomföra kvalitativa studier.

Något vi också uppmärksammat är att många av undersökningarna har studerat redovisningsval i samband med regelförändringar eller implementering av nya regelverk. Detta är tacksamt att studera då valen beslutsfattare ställs inför ofta är tydliga och perioden för implementering är bestämd vilket underlättar undersökningarna. Samtidigt kan det tänkas att redovisningsval i den dagliga verksamheten kan se annorlunda ut, exempelvis på grund av att de är avsevärt svårare att kontrollera och således också svårare att studera. Att de är svårare att kontrollera och upptäcka möjliggör också exempelvis för ledningar att vara mer opportunistiska, vilket är ytterligare en anledning till att angripa redovisningsval kopplade till den dagliga verksamheten.

5. Slutsats

Av litteraturstudien framgår att det ekonomistiska synsättet med kritiska inslag är förekommande i forskningen av redovisningsval sedan år 2000. De motiv som härleds med utgångspunkt i de kritiska synsättets antaganden har i de undersökta artiklarna alltid bekräftas empiriskt. Det finns också flertalet artiklar som inte kunnat finna empiriska bevis för att ledningars opportunistik ligger till grund för valen och menar att det därmed bör finnas andra faktorer som påverkar. Med stöd av detta kan vi dra slutsatsen att vidare studier av dessa motiv behövs för att utveckla kunskapen inom redovisningsval och samtidigt ifrågasätta de motiv som tidigare etablerats med grund i det ekonomistiska synsättet.

Med grund i att runt hälften av de presenterade artiklarna på något sätt har inslag av ett kritiskt synsätt går det att bekräfta att detta är förekommande inom högt rankade tidskrifter. Antagandet kan därför göras att forskare instämmer med Hopwood (2007) och menar att samhället är dynamiskt och komplext vilket gör att omgivningen inte alltid går att ta för given, precis så som det ekonomistiska paradigmet gör. Samtidigt är forskningen inom redovisningsval djupt förankrad i det ekonomistiska paradigmet, vilket tvingar forskarna att förhålla sig till de studier som genomförts inom området. Trots detta har denna studie påvisat att det empiriska stödet ibland är bristande för det ekonomistiska paradigmet, vilket gör att motivens validitet går att ifrågasättas.

I de undersökta artiklarna kan det konstateras att få försök och således också få framsteg har gjorts vad det gäller att bevisa kausalitet för de olika motiven. Då vår studie visat att framstegen på området till viss mån är begränsade kan det fastslås att Fields et al. (2001) kritik kring kausalitetsproblemet fortfarande kvarstår. Många motsättningar finns i undersökningar som genomförts under tidsperioden, vilket gör att det svårt att dra slutsatser om vad som ligger bakom de olika valen i praktiken. Att det finns många möjliga faktorer går att förstå av exempelvis Jorissen och Otley (2010), där den modell som de presenterar skulle kunna utgöra en grund för vidare studier där de variabler som de presenterar bör undersökas ytterligare och tillsammans för att dra slutsatser om kausaliteten. Både Collin et al. (2008) och Jorissen och Otley (2010) sammankopplingar av de teoretiska synsättens motiv kan vara ett steg mot att skapa en enhetlig teori som Fields et al. (2001) efterfrågar.

Metodologiskt sett går det att se en problematik i att de flesta av studierna utgår från en kvantitativ ansats. Detta då områdets komplexitet kräver att kvalitativa metoder tillämpas i större utsträckning än vad som träffas i denna studie för att kunna studera fler motiv i samma modell. Trots det här har studier som undersökt ett enskilt motiv ändå kunnat bidra till forskningen genom förklaring av faktorer som påverkar graden av motivet bakom redovisningsvalet, som visar på att dessa undersökningar inte är helt utan framgång. En annan metodologisk upptäckt är att många studier undersöker redovisningsval i samband med förändringar eller implementeringar av regelverk, vilket också kan anses problematiskt då redovisningsval i den dagliga verksamheten och över tid kan se annorlunda ut.

Sammanfattningsvis behövs det mer kvalitativ forskning och fokus på att finna kausala samband för att ta forskningen inom området framåt. Den kvalitativa analysen möjliggör att tränga in de komplexa sammanhang som redovisningsval genomförs inom och möjliggör identifiering av alla de faktorer som kan tänkas påverka dessa. Utifrån detta kan sedan arbetet med att finna kausala samband fortskrida, där forskarna med hjälp av detta har en bred bas av faktorer att undersöka och kontrollera i sökandet efter kausalitet.

6. Diskussion

Redovisningsforskning har tydliga kopplingar till och bakgrund i det ekonomistiska synsättet. Vår analys har visat att detta också stämmer väl in på området redovisningsval. En av konsekvenserna av detta är att även de forskare som ämnar utgå eller undersöka motiv kopplade till det kritiska synsättet på något sätt behöver förhålla sig till det ekonomistiska då det i stora drag är det som återfinns i forskningen på området. Ett sätt att komma runt detta kan istället vara att börja i annan redovisningsforskning än redovisningsval och utifrån den forma troliga motiv och sedan undersöka dessa. Genom att direkt utgå från kritisk forskning och teori inom redovisning i allmänhet kan det hjälpa till att förklara redovisningsval i synnerhet, utan att det ekonomistiska synsättet utgör en alltför stor påverkan. Det kan skapa nya ingångar till att studera fenomenet, vilket kan beaktas i vidare forskning. Å andra sidan kan det kritiska synsättet förklara omvärldens påverkan på organisationer vilket kan anses vara svårare att analysera i jämförelse med det ekonomistiska synsättet. Detta då det kan vara abstrakt i den mån att påverkansfaktorer och antaganden inte alltid är givna. Medan det ekonomistiska synsättet däremot lättare kan tänkas förklara valen då antaganden inom synsättet ger svar på hur människan kommer agera, vilket skulle kunna vara ytterligare en anledning till att genomslaget av synsättet är stort på området.

Något som vi observerat i denna studie utöver att majoriteten redogör för ekonomistiska teorier är att majoriteten också har tillämpat en kvantitativ metod. En fråga som uppstått i samband med denna observation är om studierna som forskarna inom området drivs av att utföra en kvantitativ studie och till följd av det antar ett ekonomistiskt synsätt? Eller om det orsaksförhållandet är motvänt, där forskarnas antaganden ligger till grund för vilken metod som används? Lukka (2010, ur Frostenson 2015) menar att det ekonomistiska paradigmet förutsätter att kvantitativa metoder genererar kunskap om redovisning och därmed i princip svarar på vilket förhållande som råder. Men detta vore ändå intressant att studera vidare med tanke på att studierna som undersökts ofta blandar synsätt, vilket därmed inte förutsätter vilken metod som tillämpas.

Det går även att ifrågasätta validiteten av att undersöka bakomliggande motiv med proxy och hur bra koppling de har till motivet. Exempelvis Wong och Wong (2001) och Beatty och Weber (2003) som undersöker ledningens opportunist genom att beakta hur de förhåller sig till skuldkonventioner vid redovisningsval men finner motsatta resultat. En anledning till att deras

resultat skiljer skulle kunna vara att just skuldkovenanter inte är en riktig proxy för opportunistism (d.v.s. den påverkas inte av om ledningar är opportunistiska) utan de endast har undersökt huruvida ledningen förhåller sig till skuldkovenanter vid olika redovisningsval. Med detta i beaktning kan det tänkas att området skulle dra nytta av vidare studier på hur väl de proxys som används speglar de motiv som undersöks.

Något som uppmärksammas under litteraturgenomgångens process men som inte direkt kan kopplas till studiens syfte är att det ekonomistiska synsättet återfinns i större utsträckning i de artiklar som genomförts i USA gentemot övriga världen. Eftersom urvalet är mycket litet går det inte att dra några slutsatser om detta, men det skulle i framtida studier vara möjligt att undersöka om hur exempelvis kulturella skillnader leder till de olika synsättens förekomst, men också hur ledningar agerar och hur detta påverkar deras redovisningsval.

Avslutningsvis går det utifrån denna studie att konstatera att det kritiska synsättet bidrar till ökad kunskap om vad som motiverar olika redovisningsval. Trots detta finns få studier som utgår från ett kritiskt synsätt. Ett förslag som diskuterats här för att överkomma detta är att istället utgå från kritiska teorier inom annan redovisningsforskning än just inom redovisningsval. Men samtidigt kan kritiska teorier anses vara abstrakta vilket kan ge incitament till forskare att istället välja en mer lätthanterlig teori. Det har också diskuterats kring olika observationer i studien som inte direkt är hänförliga till studiens syfte, men som skulle kunna utveckla förståelsen för metodval inom vetenskaplig forskning och om motiven för redovisningsval skiljer sig mellan geografiska områden. Detta tyder på att studera redovisningsval inte bara genererar insikter till området i synnerhet utan också vetenskapen i allmänhet.

Källförteckning

Alhadab, M., Clacher, I., & Keasey, K. (2016). A Comparative Analysis of Real and Accrual Earnings Management around Initial Public Offerings under Different Regulatory Environments. *Journal of Business Finance & Accounting*, 43(7–8), 849–871.

Beatty, A., & Weber, J. (2003). The Effects of Debt Contracting on Voluntary Accounting Method Changes. *The Accounting Review*, 78(1), 119–142.

Bowen, R. M., Davis, A. K., & Rajgopal, S. (2002). Determinants of Revenue-Reporting Practices for Internet Firms. *Contemporary Accounting Research*, 19(4), 523–562.

Bryman, A., & Bell, E. (2013). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber.

Burgstahler, D. & Dichev, I. (1997). *Earnings management to avoid earnings decreases and losses*. *Journal of Accounting and Economics*, 24(1), 99–126.

Carter, M. E., & Lynch, L. J. (2003). The consequences of the FASB's 1998 proposal on accounting for stock option repricing\$. *Journal of Accounting and Economics*, 22.

Cohen, D. A., & Zarowin, P. (2010). Accrual-based and real earnings management activities around seasoned equity offerings. *Journal of Accounting and Economics*, 50(1), 2–19.

Collin, S.-O. Y., Tagesson, T., Andersson, A., Cato, J., & Hansson, K. (2009). Explaining the choice of accounting standards in municipal corporations: Positive accounting theory and institutional theory as competitive or concurrent theories. *Critical Perspectives on Accounting*, 20(2), 141–174.

EBSCO, (2018). *Business Source Premier* <https://www.ebsco.com/products/research-databases/business-source-premier>. Hämtad [2018-04-05].

Fields, T. D., Lys T. Z., & Vincent, L. (2001). Empirical research on accounting choice. *Journal of Accounting and Economics*, 31(1), 255–307.

Francis, J. (2001). Discussion of Empirical Research on Accounting Choice. *SSRN Electronic Journal*.

FASB (u.å.). *About the FASB*.

<http://www.fasb.org/jsp/FASB/Page/SectionPage&cid=1176154526495> Hämtad [2018-05-16].

Frostenson, M. (2015). *Redovisningsteori*. Lund: Studentlitteratur.

Gaeremynck, A., & Van De Gucht, L. (2004). The Recognition and Timing of Deferred Tax Liabilities. *Journal of Business Finance & Accounting*, 31(7/8), 985–1014.

Guthrie, K., Irving, J. H., & Sokolowsky, J. (2011). Accounting Choice and the Fair Value Option. *Accounting Horizons*, 25(3), 487–510.

Hartwig, F. (2012). *Four papers on top management's capital budgeting and accounting choices in practice* (Doctoral thesis / Företagsekonomiska institutionen, Uppsala universitet, 153). Uppsala: Företagsekonomiska institutionen.

Healy, P. M., & Wahlen, J. M. (1999). A Review of the Earnings Management Literature and Its Implications for Standard Setting. *Accounting Horizons*, 13(4), 365–383.

Hopwood, A.G., (2007). Whither accounting research? *Accounting Review*, 82(5), 1365–1374.

Hunt, H. G., & Hogler, R. L. (1990). Corporate ownership and accounting choice: A critical analysis. *Critical Perspectives on Accounting*, 1(1), 53–67.

IFRS – Who we are. (u.å.). <https://www.ifrs.org/about-us/who-we-are/> Hämtad [2018-05-16].

Jacobsen, D. I. (2017). *Hur genomför man undersökningar?* 2:1 uppl., Lund: Studentlitteratur AB.

Jones, S. (2011). Does the Capitalization of Intangible Assets Increase the Predictability of Corporate Failure? *Accounting Horizons*, 25(1), 41–70.

Jorissen, A., & Otley, D. (2010). The management of accounting numbers: Case study evidence from the ‘crash’ of an airline. *Accounting and Business Research*, 40(1), 3–38.

Journal Citation Reports. (2018). *Journals by ranking*. <https://jcr.incites.thomsonreuters.com/>
Hämtad [2018-05-17].

Libby, R., Bloomfield, R., & Nelson, M. W., (2002). Experimental research in financial accounting. *Accounting, Organizations and Society*, 27(8), 775–810.

Libby, R., Rennekamp, K. M., & Seybert, N. (2015). Regulation and the interdependent roles of managers, auditors, and directors in earnings management and accounting choice. *Accounting, Organizations and Society*, 47, 25–42.

Libby, R., & Seybert, N. (2009). Behavioral studies of the effects of regulation on earnings management and accounting choice. In C. S. Chapman, D. J. Cooper, & P. Miller (Eds.), *Accounting, organizations, and institutions: Essays in honour of Anthony Hopwood*. Oxford, U.K. Oxford University Press.

Lukka, K. (2010). The roles and effects of paradigms in accounting research. *Management Accounting Research*, 21(2), 110–115.

Moberg, K. (2015). *Är Artikeln Peer Reviewed?* | Karolinska Institutet Universitetsbiblioteket. <https://kib.ki.se/whatsup/blog/ar-artikeln-peer-reviewed>. Hämtad [2018-04-05].

Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods*. London: SAGE.

Rutherford, M. (1994). *Institutions in economics: the old and the new institutionalism*. Cambridge: Cambridge University Press.

SFS (1995:1554). Årsredovisningslagen. Stockholm: Justitiedepartementet.

Smith, M. (2003). *Research methods in accounting*. London: SAGE Publications Ltd.

Stadler, C., & Nobes, C. W. (2014). The Influence of Country, Industry, and Topic Factors on IFRS Policy Choice. *Abacus*, 50(4), 386–421.

Stent, W., Bradbury, M. E., & Hooks, J. (2017). Insights into accounting choice from the adoption timing of International Financial Reporting Standards. *Accounting & Finance*, 57, 255–276.

Tranfield, D., Denyer, D., & Smart, P. (2003). Towards a Methodology for Developing Evidence-Informed Management Knowledge by Means of Systematic Review. *British Journal of Management*, 14(3), 207-222.

Vermeer, T. E., Edmonds, C. T., & Asthana, S. C. (2014). Organizational Form and Accounting Choice: Are Nonprofit or For-Profit Managers More Aggressive? *Accounting Review*, 89(5), 1867–1893.

Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1978). Towards a Positive Theory of the Determination of Accounting Standards. *The Accounting Review*, 53(1), 112–134.

Watts, R. L., & Zimmerman, J. L. (1990). Positive accounting theory: a ten year perspective. *Accounting review*, 131–156.

Wong, J. & Wong, N. (2001). The Investment Opportunity Set and Acquired Goodwill. *Contemporary Accounting Research*, 18(1), 173–196.